

ความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ภาคปกติ
คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

สารนิพนธ์
ของ
นางสาวเฉลิมศรี เล่าหักดี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา
กุมภาพันธ์ 2546
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

158.6
จ. 432ค
ร. 3

ความเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ภาคปกติ
คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

บทคัดย่อ

ของ

นางสาวเฉลิมศรี เล่าหักดี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา

กุมภาพันธ์ 2546

ที่ 156480

17 เม.ย. 2546

เฉลิมศรี เลาหักดี. (2546). *ความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของศึกษา ภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ . อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรีในการเลือกอาชีพ และเปรียบเทียบความคิดเห็นในการเลือกอาชีพใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเป้าหมายทางอาชีพ ด้านการมีความรู้ในลักษณะของอาชีพ ด้านเหตุผลในการเลือกอาชีพ และด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ จำแนกตาม คณะแผนกเฉลี่ยสะสม โปรแกรมวิชา อาชีพของผู้ปกครอง และ การศึกษาของผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาภาคปกติที่ศึกษาอยู่ในคณะวิทยาการจัดการ ชั้นปีที่ 4 ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ใน 3 โปรแกรมวิชา คือ โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป โปรแกรมวิชานิติศาสตร์ จากวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จำนวน 232 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามประเมินค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง มากกว่า 2 กลุ่ม ใช้ One Way Analysis of Variance และกรณีที่ค่าความแปรปรวนมีนัยสำคัญทางสถิติทำการเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe)

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักศึกษามีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพโดยรวมเห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีความรู้ในลักษณะของอาชีพ และ ด้านเหตุผลในการเลือกอาชีพ นักศึกษาเห็นด้วยมาก ส่วนด้านเป้าหมายทางอาชีพ และ ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ นักศึกษาเห็นด้วยปานกลาง
2. นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสม อาชีพของผู้ปกครอง และ ระดับการศึกษาของผู้ปกครอง ต่างกัน มีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
3. นักศึกษาที่เลือกโปรแกรมวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่เลือกโปรแกรมวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

**OPINIONS OF STUDENTS AT THE FACULTY OF MANAGEMENT SCIENCES
TOWARDS CAREER SELECTION, RAJABHAT INSTITUTE PETCHABURI**

**AN ABSTRACT
BY
MISS CHALERMSRI LAWHAPUKDEE**

**Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master of
Education degree in Business Education
at Srinakharinwirot University
February 2003**

Chalerm Sri Lawhapukdee. (2003). *Opinions Of Students At The Faculty Of Management Sciences Towards Career Selection, Rajabhat Institute Petchaburi*. Master Project, M. Ed. (Business Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor : Assist . Prof. Supee Limthai.

The purposes of this research were to study and compare the opinions of students toward career selection in 4 aspects : objectives of the careers, knowledge regarding the characteristics of the careers, reasons for selecting the careers, and preparation for the careers. That classified by cumulative grade point average , academic program, parents' occupations, and the level of parents' education.

Samples for the research obtained by multi-stage random sampling were 232 of the fourth year students in the Faculty of Management Sciences who enrolled in the first semester, academic year 2002 in the Business Administration program, General Management program, and Communication Art program.

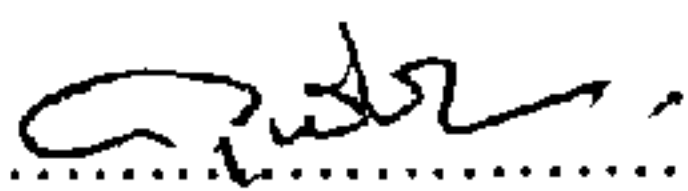
Data were gathered by 5 rating scale questionnaire. Statistics applied for the analysis of data were percentage, arithmetic mean, and standard deviation. One – Way Analysis of Variance was used to compare the difference among three groups. Scheffe's test was applied to identify the difference between two groups.

The research revealed as follow :

1. The opinion of the students toward career selection in overall and each aspect were agreeable at moderate level.
2. There was no statistical significant difference for the opinion of the student with different cumulative grade point average, parents' occupations and level of parents' education.
3. There was no statistical significant difference in overall aspect, but for the aspect of preparation of the career, there was statistical significant difference at level .05 for the opinion of the students with different academic program.

อาจารย์ที่ปรึกษา ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบได้พิจารณา
สารนิพนธ์ฉบับนี้แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

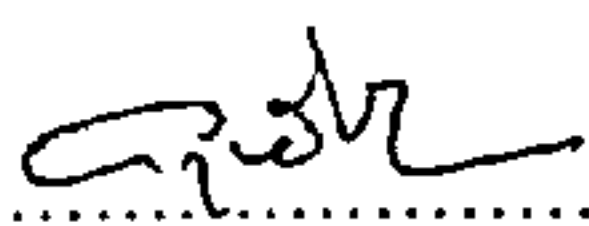
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

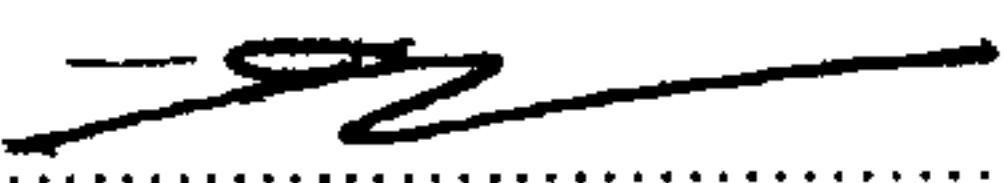

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุธีร์ ลิ้มไทย)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุธีร์ ลิ้มไทย)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุธีร์ ลิ้มไทย)

.....กรรมการ
(อาจารย์สิฏฐากร ชุทธิพย์)

.....กรรมการ
(อาจารย์ผ่องศักดิ์ หมวดสง)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีคณะสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์กวี วรกวิน)

วันที่ ๒๘ เดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๖

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพีร์ ลิ้มไทย ประธานกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ และอาจารย์ผจงศักดิ์ หมวดสง ที่ร่วมเป็นกรรมการสอบ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ทำให้สารนิพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้อง สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ รองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี และอาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแก้ไขแบบสอบถาม เพื่อให้ถูกต้อง เทียงตรง ทำให้การวิจัยดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย

ขอกราบขอบพระคุณอธิการบดี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ อนุญาตให้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามการวิจัยแก่นักศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.พนัส – รศ.วิลาศ หันนาคินทร์ ที่ได้สละเวลาให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ และคำชี้แนะ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี รวมถึงเพื่อน ๆ ร่วมรุ่นทุกท่านที่ช่วยเหลือ และให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดมา

คุณประโยชน์จากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้คุณแม่ศรีรัตน์ จันทร์เพียร และ ครูอาจารย์ ที่มีพระคุณยิ่งในฐานะผู้วางรากฐานทางการศึกษาให้แก่ผู้วิจัย

เฉลิมศรี เล่าหักดี

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	3
ตัวแปรที่ศึกษา	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวความคิด	5
สมมติฐานการวิจัย	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
ความเป็นมาของคณะวิทยาการจัดการ.....	6
ความหมายและความสำคัญของอาชีพ	9
ทฤษฎีการเลือกอาชีพและพัฒนาการทางอาชีพ	10
แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนอาชีพ	16
ขั้นตอนของการวางแผนอาชีพ	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	22
การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	22
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	23
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	23
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	24
การจัดกระทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	24
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	27
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	27
การวิเคราะห์ข้อมูล	27
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	28
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	40
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	40
ความสำคัญของการวิจัย.....	40

บทที่	สารบัญ (ต่อ)	หน้า
5(ต่อ)	ขอบเขตของการวิจัย.....	40
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	42
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	42
	อภิปรายผล.....	44
	ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย.....	48
	ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป	48
	บรรณานุกรม	49
	ภาคผนวก	52
	ภาคผนวก ก หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ.....	53
	ภาคผนวก ข หนังสือขอเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	57
	ภาคผนวก ค แบบสอบถาม	60
	ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์.....	67

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	หาค่าจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม คะแนนเฉลี่ยสะสม โปรแกรมวิชา อาชีพผู้ปกครอง การศึกษาของผู้ปกครอง.....	28
2	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี โดยรวม และรายด้าน	29
3	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านเป้าหมายทางอาชีพ โดยรวม และ รายข้อ.....	30
4	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านการมีความรู้ในลักษณะ ของอาชีพ โดยรวม และรายข้อ	31
5	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านเหตุผลในการเลือก อาชีพ โดยรวม และ รายข้อ.....	32
6	ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านการเตรียมความพร้อมทาง อาชีพ โดยรวม และ รายข้อ.....	33
7	ผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตาม คะแนนเฉลี่ยสะสม โดยรวมและรายด้าน.....	35
8	ผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตาม โปรแกรมวิชา โดยรวมและ รายด้าน.....	36
9	ผลการทดสอบเป็นรายคู่ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ จำแนกตาม โปรแกรมวิชา.....	37
10	ผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตาม อาชีพผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้าน.....	38
11	ผลเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตาม การศึกษาของผู้ปกครอง โดยรวมและ รายด้าน.....	39

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษานับเป็นปัจจัยอันสำคัญยิ่งต่อสังคมและประเทศชาติ เพราะการศึกษาได้สร้างปราชญ์และเสริมสร้างพลเมืองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เป็นรากฐานในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้า และการแก้ไขปัญหาการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการศึกษาระดับอุดมศึกษา ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาชีพตามความต้องการของตลาดแรงงาน นอกจากนี้ยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกและวางแผนการเรียนเพื่อต่ักดวงความรู้ ความสามารถในคณะหรือสาขาอาชีพที่ตนสนใจ และเป็นแหล่งความรู้และกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักศึกษาสามารถเลือกศึกษาหรือฝึกฝนทักษะต่าง ๆ เพื่อนำไปประกอบอาชีพได้อย่างกว้างขวาง

จึงกล่าวได้ว่านักศึกษาที่ได้มีโอกาสเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษานั้นได้ใช้เวลาส่วนใหญ่ไปกับการศึกษาหาความรู้ เพื่อจุดมุ่งหมายที่สำคัญคือ ความต้องการจะพัฒนาตนเองให้เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพ และที่สำคัญคือ เป็นการเตรียมตัวเพื่อไปประกอบอาชีพในอนาคต ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีอยู่แล้วว่าการมีอาชีพมีอิทธิพลอย่างยิ่งต่อชีวิตมนุษย์ เพราะอาชีพเป็นวิถีการดำเนินชีวิตที่มีความสัมพันธ์กับเศรษฐกิจ เกียรติยศ ชื่อเสียง และความภาคภูมิใจในตนเอง การได้ทำงานหรือการได้ประกอบอาชีพเป็นช่วงเวลาที่คุณได้ทำงานร่วมกับผู้อื่น มีปฏิสัมพันธ์กับสังคมรอบด้าน เป็นกิจกรรมที่สนองความต้องการทางสังคมและจิตใจของมนุษย์ และยังเป็นวิถีทางที่ได้มาซึ่งค่าตอบแทนที่จะนำไปใช้จ่ายเพื่อซื้อปัจจัยสนองตอบความต้องการทางกายอีกด้วย

แต่การประกอบอาชีพของแต่ละบุคคลจะสนองความต้องการดังกล่าวได้ดีเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความเหมาะสม และการวางแผนที่ดีในการเลือกประกอบอาชีพนั้น ต้องมีการพิจารณาอย่างรอบคอบ ในทุก ๆ ด้าน ที่สำคัญควรมีบุคคลที่รับผิดชอบให้ความสนใจและช่วยเหลือในด้านอาชีพ ให้คำปรึกษาแนะแนวด้านอาชีพ แก่นักศึกษาอย่างถูกต้องและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

การวางแผนเป็นการกำหนดกิจกรรมและแนวทางที่จะดำเนินไปในอนาคต ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพิจารณาทางเลือกที่ดีที่เหมาะสมที่สุด (สุวรรณ จงประเสริฐพร. 2540 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า ความจริงแล้วการดำเนินการสำหรับกิจกรรมหนึ่ง ๆ อาจไม่จำเป็นต้องมีการวางแผนเลยก็ได้ แต่ผู้นั้นย่อมขาดโอกาสที่ดีที่จะได้วิเคราะห์ถึงทางเลือกต่าง ๆ เพื่อพิจารณาให้ได้ทางเลือกในการดำเนินการที่ดีที่สุด ฉะนั้นการวางแผนตลอดจนการตัดสินใจเลือกอาชีพที่รอบคอบถูกต้อง และเหมาะสมกับตัวเองนั้น ย่อมส่งผลให้บุคคลมีความสุขสมหวังในชีวิต ในทางตรงกันข้ามถ้าวางแผนอาชีพที่ผิดพลาด ย่อมจะก่อให้เกิดปัญหาในการประกอบอาชีพ ซึ่งจะส่งผลกระทบเป็นอันมากทั้งต่อตัวบุคคลและประเทศชาติประกอบกับการจะปรับเปลี่ยนอาชีพใหม่ ไม่ใช่สิ่งที่จะกระทำได้ง่าย ๆ ต้องใช้ระยะเวลาในการเตรียมตัวฝึกฝนใหม่ ก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งในด้านของเวลาและเศรษฐกิจด้วย

จากที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า การวางแผนประกอบอาชีพมีความสำคัญ และเป็นสิ่งที่ควรเสริมสร้างให้นักศึกษา โดยเฉพาะการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในฐานะที่สถาบันราชภัฏเพชรบุรี เป็นสถาบันอุดมศึกษาแห่งหนึ่ง ที่มีการกิจในด้านการจัดการศึกษา มุ่งผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม ตลาดแรงงาน และของท้องถิ่น ได้จัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี 6 คณะด้วยกัน คือ คณะครุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีทางการเกษตร คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม และคณะวิทยาการจัดการ ซึ่งได้เปิดสอน 3 โปรแกรมวิชา คือ โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป และโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ โดยแต่ละปีจะมีนักศึกษาให้ความสนใจเลือกศึกษาในโปรแกรมวิชาต่างๆ ของคณะวิทยาการจัดการเป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มที่นักศึกษาจะเลือกเข้าศึกษาในคณะวิทยาการจัดการมากขึ้นเป็นลำดับ (คู่มือสถาบันราชภัฏเพชรบุรี, 2544) และประกอบกับนักศึกษาภาคปกติ ที่กำลังศึกษาอยู่ในคณะวิทยาการจัดการ จะมีช่วงอายุอยู่ในวัยระหว่าง 17 – 24 ปี ซึ่งจากทฤษฎีการเลือกอาชีพของซูเปอร์ (สุวรรณ จงประเสริฐพร, 2540 :3 ; อ้างอิงมาจาก SUPER .1973) กล่าวว่าบุคคลในช่วงอายุดังกล่าว จะมีการเลือกอาชีพอย่างจริงจังมากขึ้น โดยมีการคาดคะเนหรือมีการวางแผนล่วงหน้าที่จะเลือกประกอบอาชีพ ที่ตนถนัด และสนใจ ตลอดจนมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ และประสบการณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพนั้น ๆ

ดังนั้นจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 4 ที่ได้ลงทะเบียนเรียนในปีการศึกษา 2545 ของสถาบันราชภัฏเพชรบุรี ว่าได้มีเป้าหมายมีเหตุผลในการเลือกอาชีพ มีความรู้ในลักษณะของอาชีพและมีการเตรียมความพร้อมในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง และตลาดแรงงานในสภาพปัจจุบันมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน และแนวทางสำหรับสถาบันในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน จัดกิจกรรมเสริมทักษะ ให้สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา อีกทั้งยังเป็นการให้ข้อเสนอแนะแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย อันจะเอื้ออำนวยต่อความก้าวหน้า และประสิทธิภาพของบุคลากรให้ได้ผลสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และส่งผลไปถึงประสิทธิภาพของการพัฒนาการศึกษาของชาติต่อไปในอนาคต

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติชั้นปีที่ 4 ที่ศึกษาอยู่ในโปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป และโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ในด้านเป้าหมายทางอาชีพ ด้านการมีความรู้ในลักษณะของอาชีพ ด้านเหตุผลในการเลือกอาชีพ และด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติชั้นปีที่ 4 ที่ศึกษาอยู่ในโปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป และโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ใน 4 ด้าน จำแนกตาม คณะแผนกเรียน โปรแกรมวิชา อาชีพของผู้ปกครอง และการศึกษาของผู้ปกครอง

ความสำคัญของการวิจัย

ผลจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาและการแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลที่จะแสดงให้เห็นถึงโอกาสของความเป็นไปได้ในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่จะมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความสามารถ และพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตให้พร้อมที่จะก้าวไปประกอบอาชีพได้ตามความต้องการ นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางให้สถานศึกษา หรือบุคลากรผู้มีหน้าที่แนะแนวอาชีพ ได้พิจารณาปรับปรุงงานแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของบุคคลและสังคมต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาภาคปกติที่ศึกษาอยู่ในคณะวิทยาการจัดการ ชั้นปีที่ 4 ใน 3 โปรแกรมวิชา คือ โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป และ โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ ที่ได้ลงทะเบียนเรียน ในภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ของสถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำนวนรวมทั้งสิ้น 402 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาภาคปกติที่ศึกษาอยู่ในคณะวิทยาการจัดการ ชั้นปีที่ 4 ใน 3 โปรแกรมวิชา คือ โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป และ โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ ที่ได้ลงทะเบียนเรียน ในภาคการเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ของสถาบันราชภัฏเพชรบุรี ได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จากวิธีสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 232 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 คะแนนเฉลี่ยสะสม ซึ่งแบ่งเป็น

3.1.1.1 ต่ำกว่า 2.0

3.1.1.2 2.0 – 2.5

3.1.1.3 2.6 – 3.0

3.1.1.4 สูงกว่า 3.0

3.1.2 โปรแกรมวิชา

3.1.2.1 บริหารธุรกิจ

3.1.2.2 การจัดการทั่วไป

3.1.2.3 นิเทศศาสตร์

3.1.3 อาชีพของผู้ปกครอง ซึ่งแบ่งเป็น

3.1.3.1 รับราชการ

3.1.3.2 พนักงานรัฐวิสาหกิจ

3.1.3.3 พนักงานบริษัทเอกชน

3.1.3.4 เกษตรกร

3.1.3.5 ประกอบอาชีพอิสระ

3.1.4 การศึกษาของผู้ปกครอง ซึ่งแบ่งเป็น

3.1.4.1 ประถมศึกษา

3.1.4.2 มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า

3.1.4.3 ปริญญาตรีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม คือ ความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ได้แก่

3.2.1. ด้านเป้าหมายทางอาชีพ

3.2.2. ด้านการมีความรู้ในลักษณะของอาชีพ

3.2.3. ด้านเหตุผลในการเลือกอาชีพ

3.2.4. ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ หมายถึง การแสดงออกทางความรู้สึก หรือ ความคิด ความเข้าใจและการรับรู้ ที่มีในการเลือกประกอบอาชีพ ซึ่งแยกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านเป้าหมายทางอาชีพ หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่นักศึกษาคาดหวังเกี่ยวกับกับอาชีพที่เลือก ได้แก่ ความชัดเจนของเป้าหมายในการเลือกอาชีพ หน่วยงานที่ต้องการเข้าไปทำงาน อาชีพที่ตั้งใจหรือคาดหวัง สถานที่ที่ทำงาน

1.2. ด้านการมีความรู้ในลักษณะของอาชีพ หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการแสวงหาความรู้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของอาชีพ คุณสมบัติที่เหมาะสมกับอาชีพ แนวโน้มของตลาดแรงงาน โอกาสและช่องทางก้าวหน้าในอาชีพ

1.3. ด้านเหตุผลในการเลือกอาชีพ หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับมูลเหตุหรือปัจจัยที่ทำให้ตัดสินใจเลือกอาชีพที่คาดหวังไว้ ได้แก่ ความเหมาะสมของการได้แสดงออกทางความสามารถ มีความมั่นคง ได้ใช้ความรู้ที่เรียนมา มีเกียรติสูงสังคมยอมรับนับถือและยกย่อง รายได้ดีเงินเดือนสูง ได้เลื่อนชั้นเลื่อนตำแหน่งเร็ว มีโอกาสศึกษาต่อได้ง่าย ได้ศึกษาดูงานต่างประเทศ มีสวัสดิการมากกว่าอาชีพอื่น มีโอกาสทำประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม มีอำนาจมาก ได้แสดงความเป็นผู้นำ ได้ทำงานเกี่ยวข้องกับคน มีโอกาสที่จะมีความคิดเห็นคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่ต้องอยู่ภายใต้กฎข้อบังคับ มีเวลาให้ครอบครัว เป็นงานที่ทำหายความสามารถ ได้สืบทอดกิจการของครอบครัว และเห็นผู้อื่นประสบความสำเร็จในอาชีพ

1.4. ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความการวางแผนในเรื่องเกี่ยวกับอาชีพที่คาดหวัง ศึกษาหาความรู้ และประสบการณ์ ตลอดจนทักษะต่าง ๆ ในขณะกำลังศึกษาอยู่

2. นักศึกษา หมายถึง นักศึกษากำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 ภาคปกติ ที่ศึกษาเต็มเวลาในวันทำการปกติของสถาบันราชภัฏเพชรบุรี โดยลงทะเบียนเรียนปีการศึกษา 2545 ภาคเรียนที่ 1 ของคณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี และศึกษาอยู่ในโปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป และโปรแกรมวิชานิติศาสตร์

3. คะแนนเฉลี่ยสะสม หมายถึง ผลการเรียนของนักศึกษาที่ได้รับจากทุกรายวิชาเรียนที่เรียน ตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 จนถึงภาคเรียนสุดท้ายของชั้นปีที่ 3 โดยแบ่งคะแนนเฉลี่ยเป็น 4 ระดับ คือ

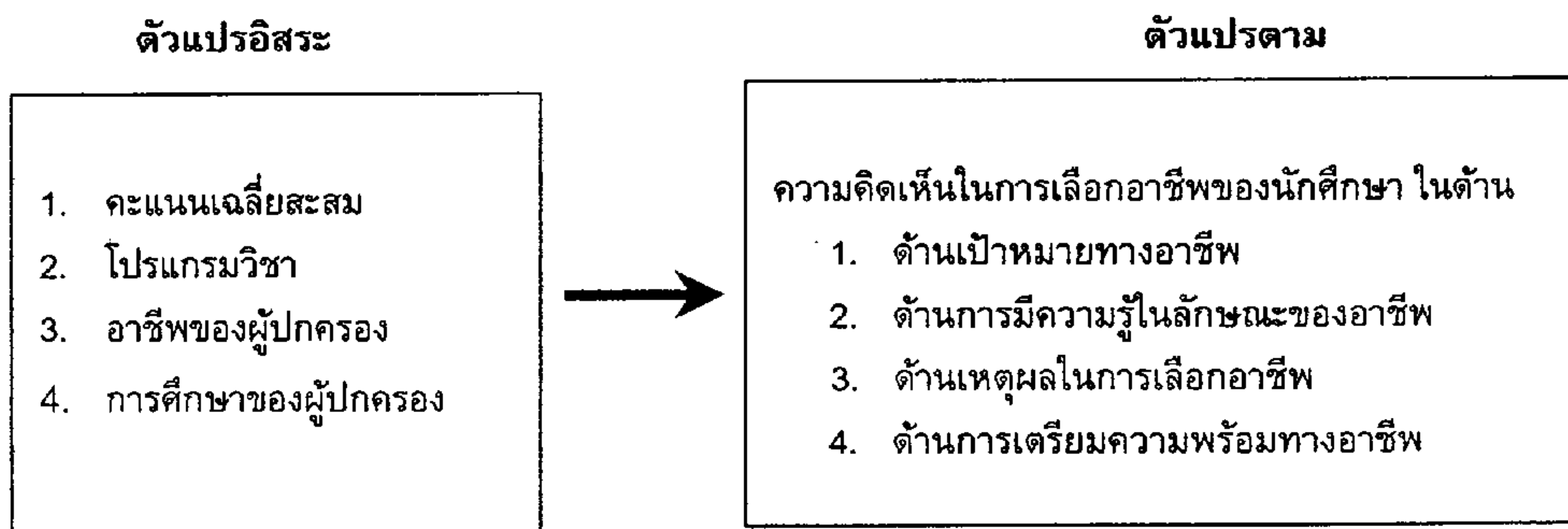
คะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.00	หมายถึง ผลการเรียนต่ำ
คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.00 – 2.50	หมายถึง ผลการเรียนปานกลาง
คะแนนเฉลี่ยสะสม 2.60 – 3.00	หมายถึง ผลการเรียนสูง
คะแนนเฉลี่ยสะสมสูงกว่า 3.00	หมายถึง ผลการเรียนสูงมาก

4. โปรแกรมวิชา หมายถึง กลุ่มวิชาและการจัดประสบการณ์ที่กำหนดไว้อย่างเป็นระบบไว้ให้ผู้เรียนได้ศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาระดับปริญญาตรี ในสังกัดคณะวิทยาการจัดการสถาบันราชภัฏเพชรบุรี ซึ่งมีทั้งหมด 3 โปรแกรมวิชา คือ โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ โปรแกรมวิชาการศึกษาทั่วไป และโปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์

5. อาชีพของผู้ปกครอง หมายถึง อาชีพหลักหรืออาชีพประจำของบิดามารดาใช้ในการประกอบการเลี้ยงชีพ โดยกรณีที่บิดามารดาประกอบอาชีพทั้งคู่ ให้ใช้อาชีพของบิดา

6. การศึกษาของผู้ปกครอง หมายถึง การศึกษาขั้นสุดท้ายของบิดามารดา โดยถือเอาระดับการศึกษาของบิดาหรือมารดา คนใดคนหนึ่งที่มีระดับสูงสุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

1. นักศึกษาที่คะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกันมีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
2. นักศึกษาที่ศึกษาโปรแกรมวิชาต่างกันมีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
3. นักศึกษาที่อาชีพของผู้ปกครองต่างกันมีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน
4. นักศึกษาที่การศึกษาของผู้ปกครองต่างกันมีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาค้นคว้าเรื่อง ความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมานำเสนอซึ่งเรียงลำดับตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความเป็นมาของคณะวิทยาการจัดการ
2. ความหมายและความสำคัญของอาชีพ
3. ทฤษฎีการเลือกอาชีพและพัฒนาการทางอาชีพ
4. แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนประกอบอาชีพ
5. ขั้นตอนของการวางแผนประกอบอาชีพ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาของคณะวิทยาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ หรือเดิมคือ คณะวิชาวิทยาการจัดการ ถือเป็นคณะหนึ่งที่มีความสำคัญในการผลิตบัณฑิต เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดแรงงาน โดยคณะวิทยาการจัดการ ในอดีตเป็นเพียงภาควิชาสหกรณ์ ที่สังกัดอยู่ในคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ในขณะนั้น ดำเนินการเรียนการสอนวิชาการสอนวิชาการสหกรณ์จนกระทั่งใน พ.ศ. 2527 ภาควิชาสหกรณ์จึงได้แยกสายงานทางวิชาการ เป็นคณะวิทยาการจัดการ ดำเนินการสอนใน 3 โปรแกรมวิชา คือ โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป และโปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์

คณาจารย์รุ่นบุกเบิกของคณะวิชามี 9 ท่าน คือ ผศ.สุวิทย์ เปี้ยผ่อง , อ.สิทธิชัย ดีวัน, อ.ศรีรัตน์ จันทรเพียร , ผศ.สุดใจ ฉายศรี , ผศ.อาคม ศรีทองรุ่ง , ผศ.สมภาพ สุกช่วง , ผศ.ทัศนีย์ สุกช่วง, ผศ.นภัส อนันต์วรปัญญา และ อ.สุจินดา อ่อนแก้ว

บัณฑิตที่จบจากคณะวิทยาการจัดการ ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันมีประมาณกว่า 5,000 คน ซึ่ง นักศึกษาที่จบไปจากคณะวิทยาการจัดการ จะประกอบอาชีพที่แตกต่างกันไป เช่น ค้าขาย นักการตลาด นักบัญชี นักประชาสัมพันธ์ นักข่าว นักจัดรายการวิทยุ นักหนังสือพิมพ์ และประกอบธุรกิจส่วนตัว เป็นต้น (วารสารครบรอบ 15 ปี คณะวิทยาการจัดการ , 2542 : 6 – 9)

คณะวิทยาการจัดการมีคณะกรรมการบริหารตามตำแหน่ง ดังนี้

1. คณบดี
2. รองคณบดีฝ่ายวิชาการ
3. รองคณบดีฝ่ายบริหาร
4. รองคณบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา

5. รองคณบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา
6. ที่ปรึกษาคณบดี
7. หัวหน้าฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
8. ประธานโปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ
9. ประธานโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป
10. ประธานโปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์
11. หัวหน้าสำนักงานคณะ
12. รองหัวหน้าสำนักงานคณะ

โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ

จุดประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อผลิตบัณฑิตด้านบริหารธุรกิจที่มีความรู้ ความสามารถในการบริหารธุรกิจระดับวิชาชีพ (Professional) และนำไปประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี
2. เพื่อผลิตบัณฑิตด้านบริหารธุรกิจที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางในวิชาชีพ เช่น ด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์ การบัญชี การเงินและการธนาคาร การตลาด การบริหารอุตสาหกรรม เลขานุการ คอมพิวเตอร์ธุรกิจ การจัดการคุณภาพธุรกิจระหว่างประเทศ ธุรกิจบริการ สามารถประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีเจตคติที่ดี และทักษะเพียงพอที่จะดำเนินธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาตนเองให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม
4. เพื่อผลิตบัณฑิตที่สนองความต้องการของตลาดแรงงาน และสอดคล้องตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ
5. เพื่อให้บัณฑิตสามารถนำความรู้ไปเป็นแนวทางการศึกษาระดับสูงต่อไป

โครงสร้างหลักสูตร

หน่วยกิจรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 149 หน่วยกิต โดยมีสัดส่วนหน่วยกิตแต่ละหมวดวิชาและแต่ละกลุ่มวิชา ดังนี้ หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป 33 หน่วยกิต

1.1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร	9	หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	9	หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6	หน่วยกิต
1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	9	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	106	หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาเนื้อหา	84	หน่วยกิต
2.2 กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ	15	หน่วยกิต
2.3 กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	10	หน่วยกิต

(คู่มือนักศึกษา สถาบันราชภัฏเพชรบุรี , 2544 : 286)

โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป

จุดประสงค์เฉพาะ

1. เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการสาขาวิชาบริหารธุรกิจระดับวิชาชีพชั้นสูง (Professional) และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพธุรกิจได้เป็นอย่างดี
2. เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในระบบเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับธุรกิจ และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการตัดสินใจดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อผลิตบุคลากรที่สามารถนำวิทยาการ และเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาช่วยในการดำเนินงานธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ
4. เพื่อผลิตบุคลากรที่มีเจตคติที่ดีต่อธุรกิจ และมีค่านิยมในการประกอบอาชีพอย่างมีจรรยาบรรณ มีคุณภาพ และมีประสิทธิภาพ
5. เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความรู้พื้นฐานทางการจัดการทั่วไปเป็นอย่างดี สามารถที่จะศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ทั้งทางด้านการจัดการทั่วไป การบริหารธุรกิจและบริหารรัฐกิจและการจัดการเฉพาะด้าน เช่น ด้านการบัญชี การเงิน การตลาด การบริหารงานบุคคล

โครงสร้างหลักสูตร

หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 149 หน่วยกิต โดยมีสัดส่วนหน่วยกิตแต่ละหมวดวิชาและแต่ละกลุ่มวิชา ดังนี้

1. หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	33	หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร	9	หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	9	หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6	หน่วยกิต
1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	9	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	106	หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาเนื้อหา	84	หน่วยกิต
2.2 กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ	15	หน่วยกิต
2.3 กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	10	หน่วยกิต

(คู่มือนักศึกษา สถาบันราชภัฏเพชรบุรี , 2544 : 279)

โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์

จุดประสงค์เฉพาะ

เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้และประสบการณ์ สามารถประกอบอาชีพด้านนิเทศศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีความรู้ในทฤษฎีและหลักการทางนิเทศศาสตร์ และข่าวสารข้อมูลโดยรู้ลึก รู้กว้าง รู้จริง และรู้ทัน สามารถวิเคราะห์และเข้าใจวิธีการประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม
2. มีทักษะในการใช้กระบวนการทางวิชาชีพนิเทศศาสตร์ ทั้งกระบวนการสื่อสารระหว่างบุคคลและกระบวนการสื่อสารมวลชน โดยสามารถใช้สื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัยได้
3. มีทัศนคติเชิงวิชาชีพนิเทศศาสตร์ สำนึกรักในวิชาชีพมีความรู้ลึกนึกคิดที่จะใช้ข้อมูลข่าวสารและกระบวนการทางวิชาชีพ สร้างสรรค์ผลงานโดยสำนึกการรับผิดชอบต่อสังคม
4. มีคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์ มีวินัย รับผิดชอบ อดทน สู้งาน มองโลกเป็นกลาง โดยยึดมั่นจรรยาบรรณในวิชาชีพ
5. มีบุคลิกภาพเหมาะสมกับวิชานิเทศศาสตร์ คล่องแคล่ว กระฉับกระเฉง มีลักษณะความเป็นผู้นำอยู่ในตัว

โครงสร้างหลักสูตร

หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 142 หน่วยกิต โดยมีสัดส่วนหน่วยกิตแต่ละหมวดวิชาและแต่ละกลุ่มวิชา ดังนี้

1. หมวดวิชาการศึกษาทั่วไป	33	หน่วยกิต
1.1 กลุ่มวิชาภาษาและการสื่อสาร	9	หน่วยกิต
1.2 กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	9	หน่วยกิต
1.3 กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6	หน่วยกิต
1.4 กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	9	หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะด้าน	99	หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาเนื้อหา	77	หน่วยกิต
2.2 กลุ่มวิชาวิทยาการจัดการ	15	หน่วยกิต
2.3 กลุ่มวิชาปฏิบัติการและฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรี	10	หน่วยกิต

(คู่มือนักศึกษา สถาบันราชภัฏเพชรบุรี , 2544 : 248)

ความหมายและความสำคัญของอาชีพ

อาชีพ ตามความหมายของพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ให้ความหมายไว้ว่า อาชีพ คือ การเลี้ยงชีวิต การทำมาหากิน

สุวรรณ จงประเสริฐพร (2540 : 6) ให้ความหมายของอาชีพว่า เป็นวิถีทางที่ได้มาซึ่งค่าตอบแทนเพื่อนำไปซื้อปัจจัยต่าง ๆ สนองความต้องการของร่างกายและยังสนองความต้องการทางจิตใจ และสังคมอีกด้วย

สมพงษ์ พลະสุรย์ (2525 : 23) ให้ความหมายของอาชีพว่า หมายถึง กิจกรรม หรือ การกระทำ ที่ผู้กระทำมีจุดมุ่งหมายหรือหวังผล เพื่อให้ได้สิ่งยังชีพ เช่น อาหาร เสื้อผ้า เครื่องใช้ หรือรายได้ โดยการประกอบอาชีพ มักมีผลตอบแทนเป็นรายได้ หรือเครื่องยังชีพ

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า อาชีพ เป็นเสมือนส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตที่ไม่อาจแยกออกจากพัฒนาการด้านอื่นๆ ของชีวิตได้ เพราะอาชีพเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์ได้แสดงตน แสดงความสมหวัง ความใฝ่ฝันของตนเอง และตอบสนองความต้องการทางใจของบุคคล สามารถบ่งชี้สภาพของแต่ละบุคคล ซึ่งถ้ามีการวางแผนเลือกอาชีพที่ดีก็ย่อมเท่ากับว่า ได้มีการวางแผนชีวิตที่ดีด้วยเช่นกัน

ธิดารัตน์ บุญชู (2527:161; อ้างอิงจาก Tyler.1969; Roe.1956) ได้กล่าวไว้ว่า มนุษย์ได้ใช้ชีวิตก่อนชีวิต คือ ประมาณ 2 ใน 3 ของชีวิต เพื่อการประกอบอาชีพซึ่งอาชีพนั้นจะเปลี่ยนแปลงไปในแต่ละช่วงชีวิตของแต่ละบุคคล

ดังนั้น การเลือกเลือกอาชีพจึงนับว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่งสำหรับบุคคลและเป็นกระบวนการที่ค่อนข้างยุ่งยาก ต้องมีความรอบคอบ และต้องนำเอาองค์ประกอบต่าง ๆ ไปพัฒนา เพราะการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพที่ผิดพลาดย่อมก่อให้เกิดการสูญเสียทั้งด้านเศรษฐกิจ เวลา และ ต่อด้านบุคคลอย่างที่สุด

ทฤษฎีการเลือกอาชีพและพัฒนาการทางอาชีพ

แนวความคิด หรือทฤษฎีการเลือกอาชีพตลอดจนการพัฒนาอาชีพนั้น ได้มีนักวิชาการกล่าวถึงไว้จำนวนมาก ซึ่งแต่ละทฤษฎีจะมีความหมาย ความเชื่อ และสมมุติฐานต่าง ๆ เป็นความพยายามที่จะช่วยให้บุคคลวางแผนอาชีพ หรือเลือกอาชีพได้อย่างเหมาะสม โดยอาจกล่าวได้ว่าทฤษฎีการเลือกอาชีพนั้น ส่วนใหญ่จะเน้นในเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคลิกภาพ และองค์ประกอบอื่นๆ ที่มีผลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล ส่วนทฤษฎีพัฒนาการด้านอาชีพจะแสดงให้เห็นถึงพัฒนาการด้านอาชีพที่เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องเป็นขั้นเป็นตอนในแต่ละช่วงอายุ ซึ่งแนวความคิดที่ผู้วิจัยนำมาเป็นกรอบในการศึกษา สามารถสรุปได้ดังนี้

ทฤษฎีวิเคราะห์ลักษณะและองค์ประกอบของวิลเลียมสัน (Williamson's Traits and Factors Theory) กล่าวถึงการเลือกอาชีพไว้ว่าประกอบด้วยหลัก 3 ประการ คือ

1. การวิเคราะห์ตนเอง ในด้านความสามารถ ความสนใจ
2. การวิเคราะห์อาชีพ โดยบุคคลจะต้องแสวงหาความรู้เกี่ยวกับลักษณะอาชีพ ความต้องการของตลาดแรงงาน เวลาและทุนทรัพย์ที่ใช้ในการเตรียมตัวประกอบอาชีพ รายได้ ความมั่นคงและโอกาสก้าวหน้าในอาชีพ
3. การใช้วิจารณ์ญาณในการตัดสินใจเลือกอาชีพ (สุวรรณา จงประเสริฐพร. 2540 : 7; อ้างอิงจาก ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2529)

ทฤษฎีของกินซ์เบิร์ก (Ginberg.1974 : 47 – 57) กล่าวถึงการเลือกอาชีพว่าเป็นกระบวนการตั้งแต่เกิดจนตายไม่ใช้การตัดสินใจเพียงครั้งเดียว แต่เป็นการตัดสินใจที่เป็นสิ่งสำคัญติดต่อกันไปแต่ละขั้นของกระบวนการ มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาการของแต่ละบุคคล ซึ่งเวลาเหล่านี้จะไม่ย้อนกลับไปอีก ดังนั้นเมื่อตัดสินใจแล้วจะกลับหลังไม่ได้ การเลือกจึงเป็นกระบวนการที่มุ่งไปสู่เวลาข้างหน้า และจะจบด้วยการประนีประนอมระหว่างความสนใจความต้องการของตนเองกับความเป็นจริงในโลก ดังนั้น ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการเลือกอาชีพตามทฤษฎีนั้นจึงมี 3 ประการคือ

1. การเลือกอาชีพเป็นกระบวนการ (Process)
2. กระบวนการเลือกอาชีพจะย้อนกลับหลังไม่ได้ (Irreversible)
3. การเลือกอาชีพจะมีการประนีประนอม (Compromise) ขั้นสุดทำระหว่างความสามารถ ความสนใจ และความเป็นจริงของสภาพแวดล้อม

กินซ์เบิร์ก (Ginzberg. 1974 : 37 – 40) แบ่งช่วงการเลือกอาชีพบุคคลออกเป็น 3 ระยะ คือ

1. ระยะคิดฝัน (Fantasy Period) คือ ระยะที่เด็กมีอายุ 1 – 10 ปี จะเริ่มคิดถึงการเลือกอาชีพโดยการสร้างจินตนาการไว้ว่าโตขึ้นจะเป็นอะไร ในระยะนี้เด็กไม่มีความสามารถของตน หรือถึงโอกาสในการทำงาน และข้อจำกัดของตนอย่างแท้จริง เขาดูจากสังคมที่เขาอยู่

2. ระยะทดลองทำงาน (Tentative Period) อายุตั้งแต่ 11 – 17 ปี การเลือกอาชีพในระยะนี้ แสดงถึงความรู้สึกนึกคิดของบุคคลเกี่ยวกับปัญหาการตัดสินใจเกี่ยวกับอนาคต คำนึงถึงอนาคตมากกว่าปัจจุบัน ระยะนี้การเลือกยังเป็นการเลือกที่ยืดหยุ่นประกอบเกี่ยวกับตนเองอยู่ เช่นความสามารถช่วงนี้อาจแบ่งเป็น 4 ระยะ คือ

2.1 ระยะยึดความสนใจของตนเอง (Interest Stage) เด็กอายุ 11 – 12 ปี จะเลือกอาชีพตามความสนใจ ซึ่งส่วนมากจะสัมพันธ์กับความปรารถนาระยะต้น

2.2 ระยะคำนึงถึงความสามารถ (Capacity Stage) เด็กอายุระหว่าง 13 – 14 ปี จะเลือกอาชีพโดยคำนึงถึงความสามารถ ประเมินความสามารถของตน

2.3 ระยะคำนึงค่านิยมของตนเอง (Value Stage) เด็กอายุ 15 – 17 ปี จะเริ่มรู้ถึงค่านิยมและสังเกตว่าอะไรเป็นสิ่งที่เขาต้องการ คือ เงิน เกียรติยศ โอกาสแสดงความคิด ค่านิยมเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์กับการเลือกอาชีพ

2.4 ระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ (Transition) เด็กอายุ 17 ปี จะเริ่มรู้จักพิจารณาจากข้อเท็จจริง และตัดสินใจได้เหมาะสมถูกต้อง การตัดสินใจ เลือกอาชีพให้เป็นไปอย่างถูกต้องโดยคำนึงถึงโอกาส ข้อจำกัด และข้อเท็จจริงต่าง ๆ

3. ระยะการเลือกที่สมจริง (Realistic Period) เป็นระยะของความเป็นจริงนับตั้งแต่อายุ 17 ปีขึ้นไป จนถึงวัยผู้ใหญ่ ระยะนี้เป็นระยะแสวงหาข้อเท็จจริงจากอาชีพต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการเลือกอาชีพ โดยคำนึงถึงโอกาสข้อจำกัดและข้อเท็จจริงต่าง ๆ

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของโร (Roe. 1996 : 31) โรได้ค้นคว้าทดลองเรื่องพื้นฐานของการพัฒนา (Developmental Background) และบุคลิกภาพ (Personalities) ซึ่งทำให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับการเลือกอาชีพ ดังนี้

1. บุคคลจะเลือกอาชีพให้เหมาะสมกับบุคลิกภาพ ซึ่งแต่ละบุคคลจะมีความแตกต่างกันออกไป รวมทั้งต้องสามารถสนองความต้องการของตนเองได้ด้วย

2. ประสบการณ์วัยเด็กที่ได้จากการอบรมเลี้ยงดูมีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ กล่าวคือ พ่อแม่ที่เลี้ยงดูโดยให้ความรักอย่างเพียงพอให้อิสระแก่เด็กบ้าง เด็กก็จะปรับตัวได้ดี งานอาชีพที่เขาชอบคืองานบริการ สังคมและการติดต่อ ในทางกลับกันถ้าพ่อแม่เข้มงวดเด็กมากเกินไปเด็กก็จะมี ความสนใจแคบ ไม่ชอบความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ เมื่อเติบโตก็จะเลือกงานด้านช่างฝีมือซึ่งไม่ต้องติดต่อกับบุคคลอื่น ๆ เป็นต้น

ส่วนสิ่งที่มีผลต่อการเลือกอาชีพของบุคคล ได้แก่

1. พันธุกรรม ซึ่งเป็นตัวกำหนด และจำกัดการพัฒนาทางคุณลักษณะต่าง ๆ ของมนุษย์

2. วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมทางสังคม ประกอบกับประสบการณ์เฉพาะของบุคคลจะเป็นสิ่งที่กำหนด ทิศทางพัฒนาการของคุณลักษณะต่าง ๆ ทางพันธุกรรม

3. ประสบการณ์ของความพึงพอใจ หรือความคับข้องใจ จะเป็นสิ่งกำหนดทิศทางความสนใจของบุคคล

4. แบบแผนความสนใจที่เด่นชัดจะถูกกำหนดโดยทางพลังจิต

5. แรงจูงใจที่จะนำไปสู่สัมฤทธิ์ผลนั้น ขึ้นอยู่กับระดับความต้องการและความสามารถที่จะตอบสนองความต้องการนั้น

และแรงจูงใจที่จะบรรลุเป้าหมายของอาชีพนั้น ขึ้นอยู่กับระดับความต้องการที่จะได้รับผลตอบแทนและประสบการณ์วัยเด็กตอนต้น ซึ่งหมายถึงบรรยากาศการเลี้ยงดูวัยเด็กจะมีผลต่อบุคลิกภาพ และการเลือกอาชีพของบุคคล

ทฤษฎีการเลือกอาชีพของฮอลแลนด์ (Holland. 1973 : 5 – 10) ฮอลแลนด์ กล่าวว่า การเลือกอาชีพของบุคคล คือ การแสดงออกทางบุคลิกภาพของบุคคล โดยเครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจความสนใจของบุคคล คือ การสำรวจบุคลิกภาพ และบุคคลที่ทำงานในอาชีพหนึ่ง ๆ จะมีบุคลิกภาพที่คล้ายคลึงกัน รวมทั้งการตอบสนองกับสถานการณ์และปัญหาวิถีทางที่คล้ายคลึงกัน ความมั่นคงในอาชีพ และการประสบความสำเร็จ ซึ่งขึ้นอยู่กับความสอดคล้องระหว่างบุคลิกภาพของบุคคลและสภาพแวดล้อมที่บุคคลทำงาน

ฮอลแลนด์ ได้กำหนดลักษณะบุคลิกภาพตามความสนใจในอาชีพต่าง ๆ ออกเป็น 6 ประเภท (มารศรี กองเกตุ. 2524 : 20 – 21) ดังนี้

1. บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทช่างฝีมือ (Realistic) บุคคลกลุ่มนี้ชอบอาชีพประเภทงานช่างฝีมือและชอบทำงานกลางแจ้ง มีลักษณะขี้อาย หัวอ่อน เปิดเผย จริงจัง แข็งแรง วัตถุนิยม เป็นธรรมชาติ พากเพียร เสมอต้นเสมอปลาย เก็บตัว มั่นคง มัธยัสถ์

อาชีพที่สนใจ ได้แก่ ช่างไฟฟ้า ช่างประปา ช่างวิทยุ ช่างบล็อก คนขับรถ ชุดดิน เป็นต้น

2. บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทวิทยาศาสตร์ (Investigative) บุคคลกลุ่มนี้จะมีเชื่อมั่นในความคิดของตนเอง มีความสามารถด้านคำนวณ และวิทยาศาสตร์ มีลักษณะชอบวิเคราะห์ รอบคอบ ใฝ่รู้ รักอิสระ ฉลาด เก็บตัว มีหลักการ อดทน เนียบขาด มีเหตุผล แต่ขาดความสามารถด้านการเป็นผู้นำ เป็นต้น

อาชีพที่สนใจ ได้แก่ นักอุตุนิยมวิทยา นักชีววิทยา นักเคมี นักฟิสิกส์ นักเขียน บทความทางวิชาการ เป็นต้น

3. บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานบริการ การศึกษา และสังคม (Social) บุคคลกลุ่มนี้มีความสามารถทางมนุษยสัมพันธ์ ชอบช่วยเหลือผู้อื่น มีความสามารถด้านการสอน มีความรับผิดชอบ ต่อสังคม รู้จักกาลเทศะ จูงใจคนเก่ง

อาชีพที่สนใจ ได้แก่ ครู นักจิตวิทยา จิตแพทย์ นักสังคมสงเคราะห์ เป็นต้น

4. บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานสำนักงานและเสมียน (Conventional) บุคคลกลุ่มนี้มีความสามารถทางด้านงานสารบรรณ การคำนวณ งานธุรกิจ มีความยุติธรรม วางท่า มีสมรรถภาพ ไม่ยืดหยุ่น อ่อนน้อม คล่องแคล่ว เจ้าระเบียบ เยือกเย็น ไม่มีจินตนาการ

อาชีพที่สนใจ ได้แก่ นักบัญชี ผู้ดูแลสินค้าในสต็อก ผู้ควบคุมเครื่องคอมพิวเตอร์ เสมียนจ่ายเงิน พนักงานจดคำให้การศาล เป็นต้น

5. บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงานค้าขาย (Enterprising) บุคคลกลุ่มนี้มีความสามารถด้านการเป็นผู้นำ กล้าได้กล้าแหย่ น่าเชื่อถือ กระปรี้กระเปร่า เปิดเผย ใจร้อน มองโลกในแง่ดี สนุกสนานเชื่อมั่นในตนเอง เข้าสังคมง่าย ช่างพูด

อาชีพที่สนใจ ได้แก่ นักธุรกิจ พ่อค้า พนักงานต้อนรับบนเครื่องบิน นายหน้า นักจัดรายการโทรทัศน์ เป็นต้น

6. บุคลิกภาพของผู้มีความสนใจอาชีพประเภทงาน ศิลป ดนตรี และวรรณกรรม (Artistic) บุคคลกลุ่มนี้มีความสามารถด้านศิลปะ ภาษา ดนตรี การละคร การเขียน ไม่มีระเบียบ จุกจิก เจ้าอารมณ์มีความคิดริเริ่ม เพื่อฝัน ไม่จริงจัง ใจร้อน รักอิสระ ช่างคิด ไม่ชอบเลียนแบบ อาชีพที่สนใจ ได้แก่ นักดนตรี นักประพันธ์ นักโฆษณา นักร้อง เป็นต้น

ทฤษฎีของฮอปพอค (สมสมุท มุ่งสันติ. 2539 : 11 – 12 ; อ้างอิงจาก Hoppock. 1967: 111 – 112) ได้นำเอาแนวความคิดของทฤษฎีต่าง ๆ มาประกอบกัน และสรุปหลักการเลือกอาชีพได้ดังนี้

1. การเลือกอาชีพเป็นการตัดสินใจเป็นการกระทำ เพื่อตอบสนองความต้องการของบุคคล
2. การที่บุคคลจะตัดสินใจเลือกอาชีพใดนั้น เป็นเพราะเชื่อว่าอาชีพนั้นสามารถตอบสนองความต้องการเขาได้ดีที่สุด
3. ความต้องการจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพ
4. การพัฒนาอาชีพเริ่มเมื่อเขาทราบว่าอาชีพนั้น ๆ สามารถช่วยให้เขามุ่งไปสู่ความต้องการ ของเขาได้
5. ความก้าวหน้าในการพัฒนาอาชีพ และการปรับปรุงเลือกอาชีพจะดีขึ้น เมื่อเขาสามารถคาดหวังถึงโอกาสนั้นจะสนองความต้องการของเขาได้ซึ่งความสามารถในการคาดหวังของเขา ขึ้นอยู่กับการรู้จักตนเอง ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ และความสามารถที่จะคิดอย่างมีเหตุผล
6. ข้อมูลส่วนบุคคลมีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยช่วยให้เขาเข้าใจว่าเขาต้องการอะไร และจะต้องปรับปรุงอะไรบ้าง
7. ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพมีผลต่อการเลือกอาชีพ โดยช่วยให้ค้นพบงานอาชีพที่ตรงกับความต้องการ
8. ระดับความพอใจในงาน ขึ้นอยู่กับอัตราส่วน ระหว่างสิ่งที่ได้รับจากการทำงานนั้นให้แก่เขา และความต้องการของเขา
9. ความพึงพอใจในงาน ขึ้นอยู่กับการทำงาน สามารถสนองความต้องการของเขาในปัจจุบันได้ หรือความคาดหวังว่างานนั้น จะทำให้เขาไปถึงความต้องการได้ในอนาคต
10. การเลือกอาชีพสามารถเปลี่ยนแปลงได้เสมอ เมื่อเขาเชื่อว่างานที่เปลี่ยนแปลงใหม่นั้นจะสนองความต้องการได้ดีกว่างานเดิม

จะเห็นได้ว่า ทฤษฎีของฮอปพอคจึงเน้นถึงการรู้จักตนเองในด้านต่าง ๆ อย่างแท้จริงและความพึงพอใจในงานอาชีพ จะเกิดจากการได้รับการตอบสนองความต้องการทำงานในอาชีพใดอาชีพหนึ่ง และอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปสู่อาชีพอื่น ๆ ในกรณีที่บุคคลได้พิจารณาแล้วว่า จะสนองความต้องการของตนได้ดีขึ้น

ทฤษฎีของซูเปอร์ (เยาวเรศ ไหลอุดม. 2541 ; อ้างอิงจาก Super. 1957 : 99 – 108) ได้ทำการศึกษาการเลือกอาชีพและได้สรุปรวบรวมตั้งเป็นทฤษฎีการเลือกอาชีพขึ้น โดยใช้ชื่อทฤษฎีว่า “ทฤษฎีการพัฒนาอาชีพ” (Theory of Vocational Development) และความรู้อันเป็นรากฐานเบื้องต้นของทฤษฎีมีอยู่ 12 ประการ คือ

1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference) ทฤษฎีของความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นหลักสำคัญ ทั้งด้านที่เกี่ยวกับการศึกษาและจิตวิทยาทางอาชีพ เพราะบุคคลย่อมแตกต่างทั้งในด้านความสามารถ ความสนใจ และบุคลิกภาพ ดังนั้น การเลือกอาชีพของบุคคล ก็ควรคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

2. ความสามารถหลาย ๆ อย่างในตัวบุคคล (Multipotentiality) บุคคลแต่ละคนมีขีดความสามารถประจำตัวของแต่ละบุคคล ที่ทำให้ประสบความสำเร็จในงานอย่างหนึ่งหรือพอใจในงานอย่างใดอย่างหนึ่ง การที่จะนำเอาคนหนึ่งไปเปรียบเทียบกับอีกคนหนึ่งไม่ได้ ทุกคนมีความสามารถเฉพาะตัวแต่มีคนละอย่าง

3. กระบวนการความสามารถในอาชีพ (Occupational Ability Patterns) อาชีพแต่ละอาชีพจะมีกระบวนการความสามารถเฉพาะของแต่ละอาชีพ เช่น ความสามารถ ความสนใจ และบุคลิกภาพ นั่นคืออาชีพหนึ่ง ๆ ก็ต้องการบุคคลที่มีความสามารถ ความสนใจ และบุคลิกภาพ ต่างไปจากอาชีพหนึ่ง

4. การเลียนแบบบทบาทของรูปแบบ (Identification and Role of Models) บุคคลส่วนมากจะเลียนแบบบิดามารดาหรือบุคคลอื่น ๆ ในด้านการประกอบอาชีพ วัยรุ่นจะสนใจอาชีพโดยการเลียนแบบจากผู้ใหญ่นั้น ก็ควรจะเป็นรูปแบบที่ดีให้แก่เด็ก

5. ความต่อเนื่องของการตัดสินใจ (Continuity of Adjustment) การที่บุคคลจะเลือกอาชีพอะไรนั้น การตัดสินใจเลือกจะต้องจัดให้เป็นกระบวนการที่ต่อเนื่อง (Continuos Process) ทั้งนี้เนื่องจากสถานการณ์สิ่งแวดล้อมที่บุคคลอาศัยอยู่ หรือทำงานอยู่ รวมทั้งอัตมโนภาพ (self – Concept) ย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและประสบการณ์ ดังนั้นการเลือกและการตัดสินใจก็ต้องเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกันไป

6. ช่วงของชีวิต (Life Stage) กระบวนการเลือกอาชีพเป็นกระบวนการต่อเนื่องตามช่วงชีวิตของบุคคล ซึ่งแบ่งออกเป็นขั้น ดังต่อไปนี้

6.1 ขั้นของการเจริญเติบโต (Grow) เริ่มตั้งแต่เกิดจนถึงอายุ 14 ปี เป็นระยะที่เด็กกำลังเติบโต

6.2 ขั้นของการสำรวจ (Exploration Stage) ระหว่างอายุ 14 – 25 ปี เป็นช่วงที่บุคคลพยายามทำความเข้าใจตนเอง ทดลองสวมบทบาทของผู้ใหญ่ เช่น การหาข้อมูล การหาอาชีพและการหาตำแหน่งในสังคม

6.3 ขั้นของการสร้างหลักฐาน (Establishment Stage) ระหว่างอายุ 25-45 ปี เป็นช่วงที่บุคคลมีครอบครัว มีบทบาทในสังคม มีอาชีพแน่นอน มีงานทำมั่นคง และมีบ้านอยู่อาศัย

6.4 ขั้นของชีวิตมั่นคง (Maintenance Stage) ระหว่างอายุ 45 – 65 ปี เป็นช่วงที่เห็นความสำคัญของครอบครัวพยายามที่จะมีหน้ามีตา หาความก้าวหน้าในการทำงาน

6.5 ขั้นของความเสื่อม (Decline Stage) ตั้งแต่อายุ 65 ปี ถึงตายเป็นช่วงที่ทำงานน้อยลง มีความรับผิดชอบน้อย มีบทบาทในสังคมน้อย

7. แบบแผนของอาชีพ (Career Patterns) แบบแผนของอาชีพขึ้นอยู่กับระดับสังคม เศรษฐกิจ และโอกาสซึ่งแบบแผนของอาชีพนี้ ได้แก่ ระดับสูงต่ำของอาชีพ ความถี่ในการเปลี่ยนงาน อาชีพบางอย่างทำให้เปลี่ยนงานน้อย แต่อาชีพบางอย่างก็ไม่ต้องเปลี่ยนงานบ่อย ๆ

8. การพัฒนาอาชีพควรได้รับการแนะแนวทางให้ถูกต้อง เพื่อให้เกิดการพัฒนาอาชีพอย่างเหมาะสม โดยการให้ทดลองฝึกงานบ้างตามโอกาสอันควร

9. การพัฒนาอาชีพเป็นผลของการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อม (Development the Result of Interaction) สิ่งแวดล้อม ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูจากบ้าน การได้รับการศึกษาจากโรงเรียนและจากสังคม ซึ่งจะเป็นสิ่งที่ช่วยประเมิณ แปลความหมายข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพและทดลองวางแผนเกี่ยวกับอาชีพ เพื่อทำให้เกิดความเข้าใจตนเอง ซึ่งนับว่าเป็นการสร้างความคิดเกี่ยวกับตนเอง เช่น รู้จักความสนใจ ความถนัด และความสามารถของตนเอง อันทำให้รู้จักประนีประนอมระหว่างความสามารถของตนเองที่จะเป็นไปได้จริง

10. การเปลี่ยนแปลงในกระบวนการประกอบอาชีพ (The Dynamics of Career Patterns) กระบวนการประกอบอาชีพขึ้นอยู่กับระดับของสังคม เศรษฐกิจ ของบิดามารดา สถิติปัญญาความสามารถ และความสนใจของบุคคลซึ่งไม่คงที่ เช่นเดียวกับการพัฒนาของบุคคลตามช่วงชีวิตระหว่างช่วงของการเจริญ

เติบโต และระยะต้นช่วงการสำรวจของบุคคลจะมีความเข้าใจเพียงเล็กน้อยต่อกระบวนการพัฒนาอาชีพ แต่ความเข้าใจอันเล็กน้อยนี้จะมีประโยชน์สำหรับกระบวนการนี้ ในช่วงของขั้นการเจริญเติบโตระยะสุดท้ายของการสร้างหลักฐาน และขั้นตอนชีวิตที่มั่นคง

11. ความพอใจในงานขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคล ตำแหน่งและบทบาทของบุคคล บุคคลจะพึงพอใจงานต่างกันนั้นไปกับชีวิต ความสามารถ และการได้สวมบทบาทตามที่บุคคลนั้นต้องการ ระดับของความพอใจขึ้นอยู่กับของการพัฒนา ความคิดเกี่ยวกับตนเองของบุคคล

12. งานคือวิถีทางของชีวิต (Work is a Way of Life) งานเป็นวิถีทางแห่งชีวิตของบุคคลได้ค้นพบทางออกที่ใช้แสดงความสามารถ ความสนใจ บุคลิกภาพและค่านิยมของบุคคลนั้นๆ และความสามารถกระทำได้ตามบทบาทที่บุคคลนั้นเลือกสรรแล้ว

ซูเปอร์ ได้เสนอหลักเกี่ยวกับการพัฒนาทางอาชีพไว้ดังนี้

1. การพัฒนาทางอาชีพเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องตั้งแต่เริ่มสนใจเลือกอาชีพไปจนถึงประกอบอาชีพได้อย่างมั่นคงเป็นระยะเวลานาน

2. การพัฒนาทางอาชีพเป็นขั้นตอนและมีระเบียบแบบแผน

3. บุคคลจะมองเห็นความจริงเกี่ยวกับการเลือกมากขึ้น เมื่อมีอายุขึ้นนับตั้งแต่วัยรุ่นจนถึงวัยผู้ใหญ่

4. การคิดรวบยอดเกี่ยวกับตนเองเริ่มตั้งแต่ก่อนวัยรุ่นและเข้าใจชัดเจนเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น

5. วิธีและอัตราการเคลื่อนไหวของแต่ละบุคคลจากระดับหนึ่งไปยังอีกระดับหนึ่งมีความสัมพันธ์กับสติปัญญา สถานภาพทางสังคม และเศรษฐกิจของบิดา มารดา ความต้องการ ค่านิยม ความสนใจ ทักษะ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

6. แขนงอาชีพที่แต่ละบุคคลเลือกเกี่ยวกับความสนใจ ค่านิยม และความต้องการ เลียนแบบบิดา มารดาหรือสังคมที่อาศัยอยู่ ระดับคุณภาพของการศึกษา

7. ความพอใจในงานและชีวิตขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของความสามารถ ความสนใจ ค่านิยม และบุคลิกภาพในงานอาชีพ

8. บุคคลจะเลียนแบบจากบิดามารดาโดยทางอ้อม ซึ่งมีบทบาทต่อการเลือกอาชีพด้วย

9. การพัฒนาทางอาชีพดำเนินไปตลอดเวลา

10. คุณสมบัติของบุคคลหนึ่งอาจเหมาะสมกับอาชีพหนึ่ง

จากทฤษฎีของซูเปอร์ จะเห็นได้ว่า บุคคลทุกคนเมื่อผ่านขั้นต่าง ๆ ของชีวิตจะต้องมีการกิจทางด้านอาชีพที่จะต้องทำ เช่นเดียวกับภารกิจอื่น ๆ ของชีวิต อย่างในช่วงวัยรุ่น ก็จะมีการกิจของการแสวงหาอาชีพ ที่เหมาะสมกับตนแต่เมื่อเป็นผู้ใหญ่ ภารกิจดังกล่าวเป็นไปเพื่อการสร้างความมั่นคง และความก้าวหน้าให้กับชีวิตการงานให้มากที่สุด

ซึ่งทฤษฎีการเลือกอาชีพและพัฒนาการทางอาชีพที่กล่าวมาข้างต้น จึงพอสรุปได้ว่า การตัดสินใจเลือกอาชีพจะเกี่ยวกับความสามารถ ความสนใจ บุคลิกลักษณะ โอกาสของแต่ละบุคคล และมีการเปลี่ยนแปลงได้ ส่วนพัฒนาทางอาชีพในแต่ละขั้นตอนจะเป็นไปตามระยะเวลาที่ผ่านไป และการตัดสินใจเลือกอาชีพเป็นการประนีประนอมระหว่างความต้องการส่วนบุคคลและความเป็นจริงที่เกิดขึ้น

แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผนประกอบอาชีพ

บอร์ชาร์ด (Borchard. 1972 : 25) กล่าวว่า การวางแผนอาชีพเป็นกระบวนการในการเลือกเป้าหมายอาชีพที่เหมาะสมกับตนเอง และความเป็นจริงของโลกของงาน

เอดิคอต (Edicott. 1948 : 6) ได้ให้ความหมายของการวางแผนอาชีพไว้ว่าเป็นกระบวนการ (Process) โดยเริ่มจากการที่บุคคลตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องตัดสินใจ อย่างฉลาด ในการเลือกอาชีพที่ตรงกับความเป็นจริง

ครูนโบลท์ และโธรีเซน (Krunbolz and Thoresen. 1696 : 306) ได้กล่าวถึงการวางแผนอาชีพว่าเป็นกระบวนการตัดสินใจในการเลือกทางเดินเกี่ยวกับอาชีพที่เป็นไปได้โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นภายหลัง ซึ่งการเลือกจะตั้งอยู่บนพื้นฐานของความต้องการของแต่ละบุคคลในการที่จะได้รับค่าตอบแทน หรือ ประสพการณ์ตามที่ได้วางจุดมุ่งหมายไว้

ธรรมศักดิ์ มีอิสระ (2530 : 32) ได้กล่าวว่า การวางแผนอาชีพ หมายถึง การที่บุคคล รู้จักคิดถึงเป้าหมายอาชีพทั้งในระยะสั้น และระยะยาว กล่าวคือ ผลสำเร็จของเป้าหมายระยะสั้น มีส่วนช่วยให้บุคคล ประสบความสำเร็จทางด้านการงานอาชีพในระยะยาวต่อไป โดยที่บุคคลนั้นได้รับการชี้แนะ หรือ ช่วยเหลือ อย่างถูกต้องในทางเลือกที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและการประกอบอาชีพ

ดังนั้น แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการวางแผนอาชีพต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ จึงมีผลต่อการเลือกประกอบอาชีพใดอาชีพหนึ่ง และจะนำไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ และสามารถที่จะประสพผลสำเร็จ ในการประกอบอาชีพได้ในที่สุด

ขั้นตอนของการวางแผนประกอบอาชีพ

คาร์เวอร์ท และสตีล (Calvert and Steel. 1963 : 125 - 143) ได้เสนอว่าการวางแผนประกอบอาชีพเป็นกระบวนการที่ประกอบไปด้วยขั้นตอนดังต่อไปนี้ คือ

1. กำหนดเป้าหมายซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้
 - 1.1 ศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ในระหว่างศึกษาอยู่ให้มากและได้ประโยชน์สูงสุด
 - 1.2 สำรวจความสามารถและความถนัดของตนเอง
 - 1.3 เลือกเป้าหมายทางด้านอาชีพ
 - 1.4 สำรวจข้อมูลต่าง ๆ ทางด้านอาชีพ
2. ดำเนินการแสวงหางานตามที่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ ซึ่งการดำเนินการในขั้นนี้จะมีลักษณะเป็นลำดับขั้นตอนที่สำคัญ 4 ขั้นตอน คือ
 - 2.1 ขั้นที่ 1 รวบรวมเครื่องมือซึ่งประกอบด้วย
 - ประมวลคุณสมบัติ
 - แสดงตนโดยผ่านทางจดหมายสมัครงาน
 - 2.2 ขั้นที่ 2 กำหนดขอบเขตหน่วยงานที่สนใจโดยการ
 - สำรวจตลาดแรงงาน
 - ศึกษาใช้ประโยชน์จากหน่วยจัดหางานในสถาบันการศึกษาของตน
 - แสวงหาความช่วยเหลือจากหน่วยงานอื่น ๆ

2.3 ขั้นที่ 3 ติดต่อหน่วยงานที่สนใจเพื่อ

- สอบถามถึงวิธีการและรายละเอียดของการสมัครงาน
- ผ่านขบวนการในการคัดเลือกบุคคลของหน่วยงานที่ตนสนใจ

2.4 ขั้นที่ 4 ติดตามความก้าวหน้าของโอกาสได้งานทำ

- สอบถามผลไปยังหน่วยงานที่สมัคร
- ตัดสินใจเข้าทำงาน

3. ประเมินความก้าวหน้าและความสำเร็จในขั้นสุดท้าย

เอนดิคอต (Endicott. 1984 : 10) ได้กล่าวถึงการวางแผนประกอบอาชีพตลอดจนการเลือกอาชีพว่า ประกอบไปด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้ คือ

1. การรู้จักตนเอง หรือการวิเคราะห์ตนเอง เข้าใจจะต้องสามารถวิเคราะห์ตนเองในด้านความสนใจ ความถนัด ความคาดหวัง ความสามารถพิเศษ บุคลิกภาพ ค่านิยม ทักษะคติ ตลอดจนข้อจำกัดต่าง ๆ ทางด้านร่างกาย

2. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับลักษณะอาชีพ และ ค้นหาอาชีพที่เหมาะสมกับคุณสมบัติความชอบและความถนัดของตนเอง ความก้าวหน้าและสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ความต้องการของตลาดแรงงาน เวลา ทักษะที่ใช้ในการเตรียมตัวประกอบอาชีพนั้น เป็นต้น

3. ปรีกษาผู้มีความรู้ (นักแนะแนว) หรือผู้มีประสบการณ์ด้านอาชีพซึ่งบุคคลดังกล่าวสามารถช่วยเหลือในการตัดสินใจเลือกและวางแผนอาชีพได้

4. การเตรียมตัวเพื่อการประกอบอาชีพ โดยการศึกษาหาความรู้และประสบการณ์ตลอดจนทักษะต่าง ๆ ในขณะที่กำลังศึกษาอยู่

5. วางแผนในการหางาน โดยการเตรียมตัวในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- 5.1 สืบหาแหล่งงาน
- 5.2 การเขียนจดหมายสมัครงาน
- 5.3 การฝึกกรอกใบสมัคร
- 5.4 การเตรียมตัวสอบสัมภาษณ์
- 5.5 การติดตามข่าวสารในการสมัครงานและเลือกอาชีพ

6. ประเมินความก้าวหน้าในการทำงานภายหลังจากที่ได้ทำงานแล้ว

7. การสร้างความก้าวหน้าในการทำงาน

ธิดารัตน์ บุญนุช (2528 : 53 – 55) ได้กล่าวว่า กระบวนการวางแผนประกอบอาชีพนั้นมีความสำคัญมาก ประกอบด้วยกระบวนการดังต่อไปนี้

1. การบอกลักษณะงานที่ตนสนใจได้ ซึ่งอาจได้รับความกดดันจากองค์กรประกอบภายนอก เช่น ความต้องการของครอบครัวที่ต้องการให้บุคคลประกอบอาชีพหนึ่งหรือจากองค์กรประกอบภายใน เช่น ความต้องการส่วนตัว ชอบช่วยเหลือสังคมหรือบุคคลต่าง ๆ เป็นต้น เมื่อบุคคลต้องอยู่ในภาวะที่ต้องตัดสินใจเช่นนี้ เขาจะต้องบอกลักษณะงานที่จะเลือกทำต่อไปได้

2. การรวบรวมข้อมูล ในที่นี้ได้แก่ข้อมูลเกี่ยวกับตนเอง เช่น ความสนใจ ทักษะ ความสามารถและความถนัด ข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพ และข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทางเศรษฐกิจสังคมและการศึกษาในปัจจุบัน

3. การเลือกค่านิยม บุคคลจะต้องเลือกค่านิยมที่ตนเองต้องการ ตัวอย่างค่านิยม เช่น เงิน อำนาจ ความมั่นคง เสรีภาพในการทำงาน ซึ่งจะมีผลโดยตรงต่อการวางแผนอาชีพของบุคคลด้วย

4. การตัดสินใจเลือกอาชีพ เมื่อบุคคลได้ปฏิบัติตามขั้นตอนการวางแผนอาชีพดังที่กล่าว มาตั้งแต่ต้น การตัดสินใจในขั้นนี้ก็เพียงการตัดสินใจอีกขั้นหนึ่งที่จะผ่านพ้นไปได้

วัชร ฐาคำ (2524 : 134 – 135) ได้กล่าวถึงขั้นตอนสำคัญที่ช่วยในการวางแผนอาชีพว่า ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การมองดูโลกของงานอย่างกว้าง ๆ โดยการศึกษาอาชีพชนิดต่าง ๆ ที่มีอยู่เพื่อให้สามารถมองเห็นช่องทางที่จะเลือกได้มากขึ้น

2. การวิเคราะห์อาชีพต่าง ๆ อย่างมีความชำนาญ และข้อเท็จจริงในอาชีพนั้น ๆ โดยสำรวจอาชีพในด้านต่าง ๆ อาทิ โอกาสความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ ลักษณะของอาชีพ คุณสมบัติของคนที่เหมาะสมกับอาชีพนั้น ๆ ผลตอบแทนในลักษณะต่าง ๆ ไม่เฉพาะแต่ที่เป็นตัวเงินเท่านั้น อาจต้องคำนึงถึงตำแหน่งทางสังคมอื่น ๆ ด้วย

3. ความชำนาญในการวิเคราะห์ตนเองทั้งด้านบุคลิกลักษณะภายนอก สังคม สติปัญญา เศรษฐกิจ การศึกษา และด้านส่วนตัว

สมคิด อิศระวัฒน์ (2532 : 19 – 20) ได้กล่าวถึง ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ดังนี้

1. ความถนัดและสติปัญญา
2. ความสนใจ
3. ค่านิยม
4. บุคคลแวดล้อม เช่น พ่อ แม่ ญาติ ครู นักแนะแนว หรือเพื่อน
5. สัมฤทธิ์ผลทางการเรียน
6. ครอบครัว
7. บุคลิกภาพ และการปรับตัว
8. ถิ่นที่อยู่ และค่านิยมในชุมชน

จากแนวความคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่กล่าวมานี้ พบว่าขั้นตอนของการวางแผนประกอบอาชีพนั้น อาจจำแนกได้ในหลายรูปแบบ ซึ่งขั้นตอนหลัก ๆ จะคล้ายคลึงกันแต่จะมีความแตกต่างในรายละเอียดปลีกย่อยเท่านั้น โดยเริ่มต้นที่ต้องประเมินตนเองให้ได้ ว่ามีความสนใจ ความชอบ ความถนัด ค่านิยม ในด้านใดซึ่งเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด จากนั้นจึงพิจารณาในด้านของโลกอาชีพอย่างกว้าง ๆ ศึกษาหาข้อมูลรายละเอียดของแต่ละอาชีพที่สนใจแล้วจึงตัดสินใจเลือกอาชีพโดยพิจารณาถึงตัวแปร หรือองค์ประกอบที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

โรเซนเบิร์ก (พัชรวาท วงษ์สุวรรณ. 2518 ; อ้างอิงจาก Rosenberg. 1957) ได้วิจัย และรวบรวม ค่านิยมในการตัดสินใจเลือกอาชีพของนิสิตนักศึกษาในมหาวิทยาลัย ปรากฏว่า ค่านิยมที่สำคัญที่ผู้วิจัยได้รวบรวมไว้มี 9 ประการ

1. เปิดโอกาสให้ได้ใช้ความสามารถและความถนัดพิเศษ
2. เป็นงานที่มีรายได้ดี
3. เปิดโอกาสให้ทำงานร่วมกับผู้อื่นมากกว่าที่จะทำกับวัตถุสิ่งของ

4. เปิดโอกาสให้ใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้เต็มที่
5. ทำให้เกียรติ และสถานภาพทางสังคมสูง
6. มีอนาคตที่มั่นคงและปลอดภัย
7. เปิดโอกาสให้มีอิสระอย่างเต็มที่
8. เปิดโอกาสให้ใช้ภาวะผู้นำได้มาก
9. เปิดโอกาสให้ได้ช่วยเหลือผู้อื่นอยู่เสมอ

แทนเซอร์ (Tanzer. 1975 : 890) ได้วิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพ และการเลือกอาชีพของกลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษา จำนวน 183 คน พบว่าระดับความสนใจและอาชีพของบิดามีความสัมพันธ์กับระดับการเลือกอาชีพของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ

เอ็ดดี้ (สุวรรณ จงประเสริฐพร. 2540 : 19 ; อ้างอิงจาก Eddy . 1969) ได้ศึกษาวิจัยองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียนเกษตรกรรม ในรัฐหลุยเซียน่า ในปี 1965 โดยใช้แบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างจำนวน 741 คน ผลการศึกษาพบว่า

1. บิดา มารดา มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ และมารดามีอิทธิพลเป็นอย่างมากในการตัดสินใจทางการศึกษาของเด็ก
2. ระดับการศึกษาของบิดา มารดา มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับการเลือกอาชีพของเด็ก มากกว่า ความมีชื่อเสียงในอาชีพของบิดามารดา
3. การเลือกอาชีพของเด็กขึ้นอยู่กับความสนใจส่วนตัว ความพึงพอใจ ความสามารถและคำตอบแทน

อุณารัตน์ ธรรมมิโกมินทร์ (2513 : บทคัดย่อ) ศึกษาการตัดสินใจเลือกอาชีพของนิสิตปีสุดท้าย ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เลือกประกอบอาชีพรับราชการ รองลงมาได้แก่ทำงานในองค์การธุรกิจเอกชน รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศ ธนาคาร อาชีพส่วนตัว และอื่น ๆ ตามลำดับ เหตุผลที่นิสิตเลือกประกอบอาชีพรับราชการ คือ มีความมั่นคงดีกว่า อาชีพอื่น และเหตุผลที่เลือกประกอบอาชีพธุรกิจ คือ รายได้ดี นอกจากนี้พบว่า อาชีพบิดา มารดา และเพศ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนิสิต

เบญญา จิรภัทรพิมล (2517 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความมุ่งปรารถนาทาง อาชีพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 และปีที่ 4 ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลซึ่งพิจารณาจากเพศและระดับการศึกษา นักศึกษาชายจะมีความมุ่งปรารถนาทางอาชีพต่างไปจากเพศหญิง กล่าวคือ นักศึกษาชายให้ความสำคัญแก่อาชีพที่มีคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติมากกว่านักศึกษาหญิงซึ่งให้ความสำคัญแก่ความมั่นคงของอาชีพ นอกจากนั้นระดับการศึกษาหรือชั้นปีที่ศึกษามีความสำคัญกับความมุ่งปรารถนาทางอาชีพ กล่าวคือ นักศึกษาปีที่ 4 มุ่งปรารถนาที่จะประกอบอาชีพในสาขาวิชาชีพที่ตนเรียนมากกว่านักศึกษาปีที่ 1 โดยเฉพาะผู้ที่มีผลการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี สำหรับปัจจัยทางครอบครัว พบว่านักศึกษาที่มีบิดามีการศึกษาระดับเดียวกันจะมีความมุ่งปรารถนาทางอาชีพในลักษณะเดียวกัน และแตกต่างไปจากนักศึกษาที่มีบิดามีระดับ การศึกษาที่แตกต่างกันออกไป ผู้ที่มีบิดารายได้มากมักจะสนใจอาชีพอื่นที่ไม่ใช่อาชีพรับราชการ ต่างจากผู้ที่มีบิดามีรายได้น้อยซึ่งมักจะสนใจที่จะประกอบอาชีพรับราชการมากกว่า นอกจากนี้ขนาดของครอบครัวยังมีอิทธิพลต่อความมุ่งปรารถนาทางอาชีพของบุตรด้วย

โรจนา สุขพันธุ์โพธาราม (2529 : บทคัดย่อ) ศึกษาถึงการวางแผนอาชีพของนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขา สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่านิสิตส่วนใหญ่แล้วต้องการที่จะประกอบ อาชีพทันทีเมื่อสำเร็จการศึกษา และต้องการประกอบอาชีพให้ตรงกับสาขาวิชาที่ตนศึกษามา และมีการเตรียม ตัวในเรื่องของอาชีพก่อนสำเร็จการศึกษา ซึ่งสามารถสรุปได้คือ เลือกแผนการเรียนที่เอื้อประโยชน์ต่ออาชีพที่ ตนต้องการ พัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับอาชีพที่ตนปรารถนา ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวสมัคร งานรวมทั้งการสอบสัมภาษณ์ มีการสำรวจตนเองโดยการทำแบบทดสอบทางสติปัญญา ความถนัด ความสนใจ บุคลิกภาพต่าง ๆ เป็นต้น

มยุรี สุทธิเลิศอรุณ (2529 : บทคัดย่อ) ศึกษาการเปรียบเทียบลักษณะของนิสิตจำแนกตามสาขา วิชา ศึกษาเฉพาะกรณีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตส่วนมากจะมุ่งหางานอาชีพทันทีที่สำเร็จการ ศึกษา รองลงมาตั้งใจศึกษาต่อระดับปริญญาโทและเอก และส่วนน้อยยังไม่ได้คาดหวังอนาคตหลังจากสำเร็จ การศึกษาแล้ว

นิรมล รุ่งปัจฉิม (2531 : 256 – 257) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพ ส่วนใหญ่ของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร พบว่านิสิตส่วนใหญ่เลือกประกอบอาชีพ เป็นลูกจ้างเอกชนและคำนึงถึงเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพ ซึ่งได้แก่การได้ทำงานเกี่ยวข้องกับคน และ การมีโอกาสได้ใช้ความรู้ที่ได้เรียนมามากที่สุด เพศชายนิยมเลือกประกอบอาชีพลูกจ้าง และอาชีพส่วนตัวมาก กว่าเพศหญิง นิสิตนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์นิยมเลือก ประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน นอกจากนี้นิสิตนักศึกษาที่ภูมิลำเนาอยู่ในภาคต่าง ๆ จะนิยมเลือกประกอบ อาชีพรับราชการ ยกเว้นเฉพาะภาคกลางเท่านั้นที่นิยมเป็นลูกจ้างเอกชน พนักงานรัฐวิสาหกิจ นิสิตนักศึกษา มักจะเลือกประกอบอาชีพเดียวกับของบิดา กล่าวคือ นิสิตนักศึกษาที่บิดาประกอบอาชีพรับราชการจะเลือก ประกอบอาชีพรับราชการเช่นเดียวกับบิดา เป็นต้น

เฉลิม ศรผดุง และคณะ (2535 : บทคัดย่อ) ศึกษาถึงความต้องการในการรับราชการของนิสิตนัก ศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นสุดท้ายของหลักสูตรการศึกษาปริญญาตรี ของมหาวิทยาลัยจำกัดรับของรัฐทั้งในเขต กรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด พบว่าลักษณะงานที่นิสิตนักศึกษาเลือกตอบมากที่สุด 5 อันดับแรกเรียงตาม ลำดับ ได้แก่ งานที่มีรายได้ดี งานที่มีความมั่นคง งานที่มีสวัสดิการดี งานที่สอดคล้องกับอุปนิสัย และงานที่มี อิสระในการทำงาน นอกจากนี้เมื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังของนิสิตนักศึกษา กับลักษณะงาน อาชีพที่ตรงกับงานที่ต้องการทำมากที่สุดปรากฏว่าเพศของนิสิตนักศึกษา อาชีพ รายได้ของบิดามารดา มี ความสัมพันธ์กับลักษณะงานอาชีพที่นิสิตนักศึกษาต้องการยึดเป็นอาชีพ

สมสมุทร มุ่งสันติ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับการเลือก ประกอบอาชีพอิสระ ของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ สหวิทยาลัยอีสานใต้ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามี ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระในด้านตนเอง สวัสดิภาพ และครอบครัว ด้านสังคมและ ด้านเศรษฐกิจ ตามตัวแปร เพศ ภูมิลำเนา อาชีพของผู้ปกครอง และรายได้ของผู้ปกครองเป็นรายด้านและ รวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของ นักศึกษา ตามตัวแปร พบว่า นักศึกษาที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาต่างกัน ผู้ปกครองอาชีพต่างกัน และผู้ปกครองมี รายได้ต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระที่แตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญ

สุวรรณ จงประเสริฐพร (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง การวางแผนอาชีพของนิสิต นักศึกษาที่ศึกษาทางธุรกิจ ปรากฏว่าผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ในด้านปัจจัยที่มีผลต่อการเลือกอาชีพของนิสิต นักศึกษา โดยเฉลี่ยแล้วพบว่า อยู่ในระดับมาก ข้อที่มีคะแนนสูงสุด คือ ปัจจัยในด้านที่มีโอกาสก้าวหน้าในงาน อาชีพนั้น ๆ สูง ส่วนเรื่องเป้าหมายและการเลือกอาชีพเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วของนิสิตนักศึกษา พบว่า ต้องการทำงานก่อน และหาทางศึกษาต่อภายหลัง อาชีพที่สนใจคือ การทำงานกับบริษัทเอกชน เมื่อจำแนก ตามสาขาวิชาแล้ว นิสิตนักศึกษาในสาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด และสาขาวิชาการเงินและการ ธนาคาร มีความต้องการมากตามลำดับ ดังนี้ เป็นผู้ตรวจสอบบัญชี ประกอบอาชีพอิสระ และพนักงานธนาคาร ส่วนสถานที่ทำงานนั้นต้องการทำงานในเขตกรุงเทพมหานคร สำหรับการวางแผนอาชีพ และปัญหาในการ วางแผนอาชีพ พบว่าเริ่มคิดที่จะประกอบอาชีพดังกล่าว เมื่อเข้าศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาแล้ว และมีการ เตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพที่คาดหวังนั้น เฉลี่ยแล้วพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ในด้านที่เลือกแผนการเรียน ประกอบด้วยวิชาเลือกที่เห็นว่าจะมีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในอนาคต ส่วนปัญหาที่ผลต่อการวางแผนอาชีพของนิสิตนักศึกษานั้นเฉลี่ยแล้วพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มี คะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดตารางสอนเพื่อลงวิชาเลือกให้ตรงกับความต้องการของนิสิตนักศึกษา

เยาวเรศ ไหลอุดม (2541 : บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยบางประการที่สัมพันธ์กับความต้องการ ประกอบอาชีพอิสระ ของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปัจจัยที่นำมาศึกษาในการวิจัยนี้ ได้แก่ เพศ ชั้น ปี และคณะ บุคลิกภาพการแสดงตัว ความสุภาพอ่อนโยน ความซื่อตรงต่อหน้าที่ ความมั่นคงทางอารมณ์และ สติปัญญา ผลการวิจัยพบว่า นิสิตระดับปริญญาตรีภาคปกติมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีระดับความ ต้องการประกอบอาชีพอิสระในระดับมาก และ นิสิตมีบุคลิกภาพซื่อตรงต่อหน้าที่ในระดับมากที่สุด การเปรียบเทียบระดับความต้องการประกอบอาชีพอิสระจำแนกตามตัวแปร เพศ ชั้นปี และคณะ พบว่า นิสิตชายและ นิสิตหญิงมีระดับความต้องการประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกัน สำหรับนิสิตที่มีชั้นปีและคณะต่างกัน พบว่ามี ระดับความต้องการประกอบอาชีพอิสระไม่แตกต่างกัน

จากผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ จะเห็นได้ว่านักศึกษาเมื่อสำเร็จการ ศึกษาในระดับปริญญาตรีแล้ว มีความต้องการที่จะประกอบอาชีพทันที ซึ่งตามทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพที่ ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น พบว่าบุคคลในวัยนี้ (อายุ 18 – 21 ปี) จะเป็นระยะที่พิจารณาอาชีพตามสภาพความ เป็นจริงมากขึ้น โดยพิจารณาความสามารถของตนเอง ความถนัด โอกาสความเจริญก้าวหน้าในอาชีพ ค่า ตอบแทน ความมั่นคงในอาชีพ และความอิสระ เป็นต้น

ดังนั้นในการที่จะส่งเสริมให้นักศึกษา สามารถที่จะวางแผนเลือกอาชีพได้ด้วยตนเองในการจัดการ เรียนการสอน สถาบันจะต้องคำนึงถึงความสนใจ ความต้องการในการประกอบอาชีพของนักศึกษา ทั้งนี้เพื่อ ให้นักศึกษาได้เลือกอาชีพได้เหมาะสมกับตนเองมากที่สุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ใช้วิธีการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เป็นการศึกษา ความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติที่ศึกษาอยู่คณะวิทยาการจัดการในชั้นปีที่ 4 ของสถาบันราชภัฏเพชรบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- 1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ
- 4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 5. การจัดกระทำข้อมูล
- 6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาภาคปกติที่ศึกษาอยู่ในคณะวิทยาการจัดการ ชั้นปีที่ 4 ใน 3 โปรแกรม วิชา คือ โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป และโปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ ที่ได้ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ของสถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำนวนรวมทั้งสิ้น 402 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

เป็นนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ จำนวน 232 คน ได้จากการสุ่ม ดังนี้

2.1 นักศึกษาโปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ และโปรแกรมการจัดการทั่วไป ผู้วิจัยได้เลือกวิธีสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ใช้โปรแกรมวิชาเป็นตัวแปรจำแนก โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสุ่มสำเร็จรูปของ เกรซี และมอร์แกน (Krejice and Morgan, 1970) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 188 คน ผู้วิจัยขอกำหนดเป็น 200 คน แล้วจึงทำการสุ่มรายชื่อ นักศึกษากลุ่มตัวอย่าง จากแต่ละโปรแกรมวิชาโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย Simple Random Sampling ดังแสดงในตาราง

โปรแกรมวิชา	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
บริหารธุรกิจ	243	131
การจัดการทั่วไป	127	69
รวมทั้งสิ้น	370	200

2.2 นักศึกษาโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ ผู้วิจัย เจาะจง (Purposive Sample) จากประชากรทั้งหมด 32 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากตำรา เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง นำมาประมวลสร้างเป็นแบบสอบถาม และได้มีการนำเอาแบบสอบถามของโรจนา สุขพันธ์ไพฑาราม (2529 : 164 – 173) มารศรี ประสพศิริ (2534 : 148 – 160) อรอนงค์ ลาภภูวนารถ (2532 : 164 – 173) สุวรรณ จงประเสริฐพร (2540 : 95 – 103) เป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถามบางส่วน โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับ คณะแผนกเรียนสายสม โปรแกรมวิชา อาชีพของผู้ปกครองและการศึกษาของผู้ปกครอง ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา จำนวน 38 ข้อ มีลักษณะ 2 ประการ คือ แบบจัดอันดับ (Ranking) ข้อที่ 1 – ข้อที่ 4 และแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของ ลิเคิร์ท ข้อที่ 5 – ข้อที่ 38 เพื่อสอบถามระดับความคิดเห็นตามกรอบแนวคิดของการวิจัย ซึ่งสอบถามใน 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านเป้าหมายทางอาชีพ
2. ด้านการมีความรู้ในลักษณะของอาชีพ
3. ด้านเหตุผลในการเลือกอาชีพ
4. ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ

ในการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกในแบบสอบถาม ข้อที่ 1 – ข้อที่ 4 ผู้วิจัยได้พิจารณาคำตอบ ดังนี้

- เลือกอันดับ 1 = 5 คะแนน หมายถึง นักศึกษามีความเห็นด้วยมากที่สุด
 เลือกอันดับ 2 = 4 คะแนน หมายถึง นักศึกษามีความเห็นด้วยมาก
 เลือกอันดับ 3 = 3 คะแนน หมายถึง นักศึกษามีความเห็นด้วยปานกลาง
 เลือกอันดับ 4 = 2 คะแนน หมายถึง นักศึกษามีความเห็นด้วยน้อย
 เลือกอันดับ 5 = 1 คะแนน หมายถึง นักศึกษามีความเห็นด้วยน้อยที่สุด

สำหรับการกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกในแบบสอบถามข้อที่ 5 – ข้อที่ 38 ผู้วิจัยได้พิจารณาคำตอบ ดังนี้

- 5 คะแนน หมายถึง นักศึกษามีความเห็นด้วยมากที่สุด
 4 คะแนน หมายถึง นักศึกษามีความเห็นด้วยมาก
 3 คะแนน หมายถึง นักศึกษามีความเห็นด้วยปานกลาง
 2 คะแนน หมายถึง นักศึกษามีความเห็นด้วยน้อย
 1 คะแนน หมายถึง นักศึกษามีความเห็นด้วยน้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือมี 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยและกำหนดกรอบความคิดในการวิจัย
2. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร วารสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎี แนวคิดและหลักการที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการเลือกอาชีพ, การวางแผนอาชีพ ตลอดจนหลักสูตรการเรียนการสอนในโปรแกรมวิชา บริหารธุรกิจ โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป และโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ ของคณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ รวมทั้งบริการแนะแนวอาชีพในสถาบันและ สภาพตลาดแรงงานในปัจจุบัน
3. สร้างแบบสอบถามโดยกำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถามให้สอดคล้องกับความมุ่งหมาย และความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อปรับปรุงแก้ไขความถูกต้อง และ ให้คำแนะนำการปรับปรุงแก้ไข
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง จำนวน 3 ท่าน เพื่อ พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงพินิจ ได้แก่ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตน์ รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี และ อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ แล้วนำมาปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อปรับปรุง ตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ และนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้
6. นำแบบสอบถามที่คัดเลือกไว้แล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักศึกษาคณะวิทยาการจัดการ จำนวน 50 คน แล้วนำผลที่ได้ไปวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbace) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.89
7. จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอลงหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึง อธิการบดีสถาบัน ราชภัฏเพชรบุรี เพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามแก่นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และดำเนินการเก็บข้อมูล

การจัดกระทำข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package the Social Sciences/Personal Computer Plus) โดยนำข้อมูลทั้งหมดในแบบสอบถาม มาวิเคราะห์มีรายละเอียด ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านคะแนนเฉลี่ยสะสม โปรแกรมวิชา อาชีพผู้ปกครอง การศึกษาของผู้ปกครอง ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจง ความถี่และหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาทั้ง 4 ด้านโดยการ คำนวณหาค่า เฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) โดยกำหนดเกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้

- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง นักศึกษามีความเห็นด้วยมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง นักศึกษามีความเห็นด้วยมาก
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง นักศึกษามีความเห็นด้วยปานกลาง
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง นักศึกษามีความเห็นด้วยน้อย
- ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง นักศึกษามีความเห็นด้วยน้อยที่สุด

3. การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ตามตัวแปร คะแนนเฉลี่ยสะสม โปรแกรมวิชา อาชีพผู้ปกครอง และการศึกษาของผู้ปกครอง วิเคราะห์โดยใช้สถิติความแปรปรวนแบบทางเดียว (One – Way Analysis of Variance) ในกรณีที่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะใช้การเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe's test)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1. สถิติพื้นฐาน
 - 1.1 ค่าร้อยละ
 - 1.2 ค่าคะแนนเฉลี่ยใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 40)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ	$\bar{X}$	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมทั้งหมดคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

- 1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้สูตร (ชูศรี วงศ์รัตนะ. 2541 : 65)

$$S = \sqrt{\frac{N \sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	S	แทน	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง
	$(\sum x^2)$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	$\sum x^2$	แทน	ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

2.1 การหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามโดยใช้สูตร

$$t = \frac{\overline{x_H} - \overline{x_L}}{\sqrt{\frac{S_H^2}{n_H} + \frac{S_L^2}{n_L}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าที่ใช้พิจารณา ใน t-distribution
	X _H , X _L	แทน	ค่าเฉลี่ยของกลุ่มคะแนนสูง และคะแนนต่ำตามลำดับ
	S _H ² , S _L ²	แทน	ค่าความแปรปรวนของกลุ่มคะแนนสูงและคะแนนต่ำตามลำดับ
	n _H , n _L	แทน	จำนวนข้อมูลในกลุ่มคะแนนสูง และคะแนนต่ำ ตามลำดับ

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 248)

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	α	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	∑ S _i ²	แทน	ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนรายข้อ
	S _t ²	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ

3. สถิติใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

3.1 ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มีมากกว่าสองกลุ่มใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 249)

$$F = \frac{MS_h}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
	MS _h	แทน	ความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม
	MS _w	แทน	ความแปรปรวนภายในกลุ่ม

1.2 ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยระหว่างสองกลุ่ม กรณีที่ พบความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของ เชฟเฟ่ (ชูศรี วงศ์รัตน์. 2541 : 248)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้แทนความหมายของข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

N	=	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	=	คะแนนเฉลี่ย
S.D.	=	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
F	=	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F – distribution
Df	=	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degrees of Freedom)
SS	=	ผลรวมของคะแนนค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	=	ค่าเฉลี่ยผลรวมของคะแนนค่าความเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Mean of squares)
*	=	มีนัยสำคัญของสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 หาค่าจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม คะแนนเฉลี่ยสะสม โปรแกรมวิชา อาชีพผู้ปกครอง การศึกษาของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของ นักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี โดยรวม และ รายด้าน

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตาม คะแนนเฉลี่ยสะสม โปรแกรมวิชา อาชีพผู้ปกครอง การศึกษาของผู้ปกครอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 หาค่าจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม คะแนนเฉลี่ยสะสม โปรแกรมวิชา อาชีพผู้ปกครอง การศึกษาของผู้ปกครอง ดังแสดงในตารางที่ 1

ตาราง 1 หาค่าจำนวนและค่าร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม คะแนนเฉลี่ยสะสม โปรแกรมวิชา อาชีพผู้ปกครอง การศึกษาของผู้ปกครอง

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. ปัจจุบันคะแนนเฉลี่ยสะสมของท่าน คือ		
1.1. ผลการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.0)	*10	4.30
1.2. ผลการเรียนปานกลาง (2.0 – 2.5)	115	49.60
1.3. ผลการเรียนสูง (2.6 – 3.0)	72	31.00
1.4. ผลการเรียนสูงมาก (3.0 ขึ้นไป)	35	15.10
รวม	232	100
2. ท่านเป็นนักศึกษาโปรแกรมวิชา		
2.1. โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ	131	56.50
2.2. โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป	69	29.70
2.3. โปรแกรมวิชานิติศาสตร์	32	13.80
รวม	232	100
3. อาชีพของผู้ปกครอง		
3.1. รับราชการ	32	13.80
3.2. พนักงานรัฐวิสาหกิจ	*5	2.20
3.3. พนักงานเอกชน	*3	1.30
3.4. เกษตรกร	73	31.50
3.5. ประกอบอาชีพอิสระ	114	49.10
3.6. ปัจจุบันมิได้ประกอบอาชีพ	*5	2.20
รวม	232	100
4. การศึกษาของผู้ปกครอง		
4.1. ประถมศึกษา	163	70.30
4.2. มัธยมศึกษา หรือ เทียบเท่า	47	20.30
4.3. ปริญญาตรีขึ้นไป	22	9.50
รวม	232	100

* ไม่นำมาวิเคราะห์เนื่องจากมีจำนวนน้อย

จากตาราง 1 แสดงว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับปานกลาง (2.0 – 2.5) ศึกษาอยู่ในโปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ ผู้ปกครองประกอบอาชีพอิสระ และผู้ปกครองจบการศึกษาระดับประถมศึกษา

ตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี โดยรวม และ รายด้าน ดังแสดงในตาราง 2 - 6

ตาราง 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี โดยรวม และ รายด้าน

ความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็นด้วย
ด้านเป้าหมายทางอาชีพ	3.15	0.12	ปานกลาง
ด้านการมีความรู้ในลักษณะของอาชีพ	3.65	0.50	มาก
ด้านเหตุผลในการเลือกอาชีพ	3.64	0.47	มาก
ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ	3.26	0.19	ปานกลาง
รวม	3.43	0.26	ปานกลาง

จากตาราง 2 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพโดยรวมว่าเห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่า ด้านการมีความรู้ในลักษณะของอาชีพ และ ด้านเหตุผลในการเลือกอาชีพ นักศึกษาเห็นด้วยมาก นอกนั้นเห็นด้วยปานกลาง

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา
ภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านเป้าหมายทางอาชีพ โดยรวม
และ รายข้อ

ด้านเป้าหมายทางอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็นด้วย
1. ท่านมีเป้าหมายในการเลือกอาชีพที่ชัดเจนแน่นอน	3.75	0.81	มาก
2. หลังจากท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วท่านจะสมัครงานในอาชีพที่เลือก	4.02	0.81	มาก
3. เมื่อท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว ท่านต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท	1.94	1.38	น้อย
5. เมื่อท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว ท่านต้องการทำงานก่อนแล้วจึงศึกษาต่อปริญญาโทภายหลัง	3.42	1.29	ปานกลาง
6. เมื่อท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว ท่านต้องการทำงานในหน่วยงานราชการ / รัฐวิสาหกิจ	3.58	1.32	มาก
7. เมื่อท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว ท่านต้องการทำงานในหน่วยงานเอกชน	3.19	1.16	ปานกลาง
8. เมื่อท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว ท่านต้องการประกอบอาชีพอิสระ	2.90	1.26	ปานกลาง
9. เมื่อท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว ท่านประสงค์จะไปทำงานที่ภูมิลำเนาเดิม	4.20	1.19	มาก
10. เมื่อท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว ท่านประสงค์จะไปทำงานที่ต่างจังหวัด	3.39	0.89	ปานกลาง
11. เมื่อท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว ท่านประสงค์จะไปทำงานที่กรุงเทพมหานคร	3.29	1.04	ปานกลาง
12. เมื่อท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว ท่านประสงค์จะไปทำงานที่ต่างประเทศ	1.89	1.19	น้อย
13. เมื่อท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว ท่านประสงค์จะไปทำงานที่สถานที่ใดก็ได้	2.23	1.33	น้อย
รวม	3.15	0.12	ปานกลาง

จากตาราง 3 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ ด้านเป้าหมายทางอาชีพ โดยรวมว่าเห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักศึกษาเห็นด้วยมากคือ มีเป้าหมายในการเลือกอาชีพที่ชัดเจนแน่นอน หลังจากท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วท่านจะสมัครงานในอาชีพที่เลือก เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว ท่านต้องการทำงานในหน่วยงานราชการ / รัฐวิสาหกิจ และประสงค์จะไปทำงานที่ภูมิลำเนาเดิม ข้อที่นักศึกษาเห็นด้วยน้อยคือ เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว ท่านต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ประสงค์จะไปทำงานที่ต่างประเทศ และประสงค์จะไปทำงานที่สถานที่ใดก็ได้ นอกนั้นเห็นด้วยปานกลาง

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านการมีความรู้ในลักษณะของอาชีพ โดยรวม และ รายข้อ

ด้านการมีความรู้ในลักษณะของ อาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็นด้วย
1. ท่านมีความเข้าใจในลักษณะของงานในอาชีพที่เลือก	3.75	0.67	มาก
2. ท่านได้วิเคราะห์หน้าที่ ๆ ต้องทำในอาชีพที่เลือกอย่างละเอียด	3.59	0.80	มาก
3. ท่านได้ศึกษาคุณสมบัติของบุคคลที่เหมาะสมกับอาชีพที่ท่านเลือก	3.69	0.79	มาก
4. ท่านมีบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพที่เลือก	3.75	0.76	มาก
5. ท่านมีข้อมูลแนวโน้มของตลาดแรงงานในอาชีพที่เลือกให้ศึกษาชัดเจน	3.34	0.86	ปานกลาง
6. ท่านพอใจรายได้ที่คาดว่าจะได้รับจากอาชีพที่ท่านเลือก	3.63	0.77	มาก
7. ท่านได้ศึกษาโอกาสและช่องทางก้าวหน้าในอาชีพที่ท่านเลือก	3.79	0.77	มาก
รวม	3.65	0.50	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ ด้านการมีความรู้ในลักษณะของอาชีพ โดยรวมเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักศึกษาเห็นด้วยปานกลางคือ มีข้อมูลแนวโน้มของตลาดแรงงานในอาชีพที่เลือกให้ศึกษาชัดเจน นอกนั้นเห็นด้วยมาก

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา
ภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านเหตุผลในการเลือกอาชีพ
โดยรวม และ รายข้อ

ด้านเหตุผลในการเลือกอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็นด้วย
1. ท่านเลือกอาชีพที่จะได้ใช้ความรู้ที่เรียนมามากที่สุด	3.39	0.86	ปานกลาง
2. ท่านเลือกอาชีพที่มีเกียรติสังคมยอมรับนับถือและยกย่อง	3.44	0.86	ปานกลาง
3. ท่านเลือกอาชีพที่มีรายได้ดีเงินเดือนสูง	3.71	0.82	มาก
4. ท่านเลือกอาชีพที่มีความมั่นคงและเป็นหลักประกันชีวิตมากกว่าอาชีพอื่น	4.12	0.82	มาก
5. ท่านเลือกอาชีพที่มีโอกาสได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งเร็ว	3.62	0.88	มาก
6. ท่านเลือกอาชีพที่มีโอกาสได้ศึกษาต่อได้ง่าย	3.76	0.85	มาก
7. ท่านเลือกอาชีพที่มีโอกาสได้ไปศึกษาทำงานต่างประเทศ	3.19	1.09	ปานกลาง
8. ท่านเลือกอาชีพที่มีสวัสดิการมากกว่าทำงานอาชีพอื่น	3.66	0.92	มาก
9. ท่านเลือกอาชีพที่จะได้ทำประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม	3.86	0.84	มาก
10. ท่านเลือกอาชีพที่มีอำนาจมาก	2.96	1.00	ปานกลาง
11. ท่านเลือกอาชีพที่จะได้แสดงความเป็นผู้นำ	3.58	0.86	มาก
12. ท่านเลือกอาชีพที่จะได้ใช้ความสามารถพิเศษ	3.81	0.88	มาก
13. ท่านเลือกอาชีพที่ได้ทำงานร่วมกับคนอื่น	3.85	0.78	มาก
14. ท่านเลือกอาชีพที่ได้แสดงความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์	3.89	0.80	มาก
15. ท่านเลือกอาชีพที่ไม่ต้องอยู่ภายใต้กฎข้อบังคับที่เข้มงวด ค่อนข้างอิสระ	3.84	0.95	มาก
16. ท่านเลือกอาชีพที่มีเวลาให้ครอบครัว	3.82	0.85	มาก
17. ท่านเลือกอาชีพที่เป็นงานที่ท้าทายความสามารถ	3.65	0.85	มาก
18. ท่านเลือกอาชีพที่ได้สืบทอดกิจการของครอบครัว	3.14	1.06	ปานกลาง
19. ท่านเลือกอาชีพเพราะเห็นมีบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพนั้น ๆ	3.38	1.11	ปานกลาง
รวม	3.64	0.47	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ ด้านเหตุผลในการเลือกอาชีพ โดยรวมเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักศึกษาเห็นด้วยปานกลาง คือ เลือกอาชีพที่จะได้ใช้ความรู้ที่เรียนมามากที่สุด มีเกียรติสังคมยอมรับนับถือและยกย่อง มีโอกาสได้ไปศึกษาทำงานต่างประเทศ มีอำนาจมาก ได้สืบทอดกิจการของครอบครัว และ เลือกอาชีพเพราะเห็นมีบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพนั้น ๆ นอกนั้นเห็นด้วยมาก

ตาราง 6 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา
ภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านการเตรียมความพร้อม
ทางอาชีพ โดยรวม และ รายข้อ

ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็นด้วย
1. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมชมรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในสถาบันโดยเฉพาะการแนะแนวอาชีพ เกี่ยวกับตลาดแรงงาน หรือวันแรงงาน	3.69	0.91	มาก
2. ท่านศึกษาหาความรู้ และติดตามข่าวการรับสมัครงานเกี่ยวกับอาชีพที่เลือกอยู่เสมอ	3.57	0.83	มาก
3. ท่านพัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับอาชีพที่เลือก	3.85	0.71	มาก
4. ท่านศึกษาและเตรียมตัวในการสมัครงานในด้านต่าง ๆ เช่น การกรอกใบสมัคร การสอบสัมภาษณ์	3.60	0.84	มาก
5. ท่านเข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตรที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพมากกว่ากิจกรรมอื่น ๆ	3.32	0.88	ปานกลาง
6. ท่านพยายามตั้งใจเรียนเพื่อสอบให้ได้คะแนนสูง ๆ จะได้มีโอกาสหางานทำได้มากขึ้น	4.14	0.79	มาก
7. ท่านได้มีโอกาสทำแบบทดสอบเพื่อเตรียมความพร้อมทางอาชีพด้านสติปัญญา	2.78	1.37	ปานกลาง
8. ท่านได้มีโอกาสทำแบบทดสอบเพื่อเตรียมความพร้อมทางอาชีพด้านทักษะอาชีพ	2.61	1.34	ปานกลาง
9. ท่านได้มีโอกาสทำแบบทดสอบเพื่อเตรียมความพร้อมทางอาชีพด้านความถนัด	3.78	1.20	มาก
10. ท่านได้มีโอกาสทำแบบทดสอบเพื่อเตรียมความพร้อมทางอาชีพด้านความสนใจ	3.29	1.32	ปานกลาง
11. ท่านได้มีโอกาสทำแบบทดสอบเพื่อเตรียมความพร้อมทางอาชีพด้านบุคลิกภาพ	2.52	1.45	ปานกลาง
12. ท่านได้มีการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในอาชีพที่เลือกเพื่อเตรียมความพร้อมทางอาชีพโดยการฝึกงาน	3.62	1.35	มาก
13. ท่านได้มีการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในอาชีพที่เลือกเพื่อเตรียมความพร้อมทางอาชีพโดยการเรียนภาษาต่างประเทศ	2.83	1.61	ปานกลาง

ตาราง 6 (ต่อ)

ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความเห็นด้วย
14. ท่านได้มีการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในอาชีพ ที่เลือกเพื่อเตรียมความพร้อมทางอาชีพโดยการเรียน คอมพิวเตอร์	3.59	1.18	มาก
15. ท่านได้มีการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในอาชีพ ที่เลือกเพื่อเตรียมความพร้อมทางอาชีพโดยการหาอาชีพ เสริม	2.58	1.12	ปานกลาง
16. ท่านได้มีการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในอาชีพ ที่เลือกเพื่อเตรียมความพร้อมทางอาชีพโดยการทำงานนอก เวลาเรียนในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่เลือก	2.38	1.29	ปานกลาง
รวม	3.26	0.19	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า นักศึกษามีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ โดยรวมเห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักศึกษาเห็นด้วยมาก คือ เข้าร่วมกิจกรรมชมรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในสถาบันโดยเฉพาะการแนะแนวอาชีพ เกี่ยวกับตลาดแรงงาน หรือวันแรงงาน ศึกษาหาความรู้ และติดตามข่าวสารรับสมัครงาน เกี่ยวกับอาชีพที่เลือกอยู่เสมอ พัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับอาชีพที่เลือก ศึกษาและเตรียมตัวในการสมัครงานในด้านต่าง ๆ เช่น การกรอกใบสมัคร การสอบสัมภาษณ์ พยายามตั้งใจเรียนเพื่อสอบให้ได้คะแนนสูง ๆ จะได้มีโอกาสมหางานทำได้มากขึ้น ได้มีโอกาสทำแบบทดสอบเพื่อเตรียมความพร้อมทางอาชีพด้านความถนัด ได้มีการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในอาชีพที่เลือกเพื่อเตรียมความพร้อมทางอาชีพโดยการฝึกงาน และ การเรียนคอมพิวเตอร์ นอกนั้นเห็นว่ามีความเห็นด้วยปานกลาง

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตาม คณะแผนกเฉลี่ยสะสม โปรแกรมวิชา อาชีพผู้ปกครอง การศึกษาของผู้ปกครอง ดังแสดงในตาราง 7 - 11

ตาราง 7 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตาม คณะแผนกเฉลี่ยสะสม โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F
ด้านเป้าหมายทางอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.01	0.00	0.36
	ภายในกลุ่ม	219	3.06	0.01	
	รวม	221	3.07		
ด้านการมีความรู้ในลักษณะของอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.33	0.16	0.67
	ภายในกลุ่ม	219	55.10	0.25	
	รวม	221	55.44		
ด้านเหตุผลในการเลือกอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.30	0.15	0.70
	ภายในกลุ่ม	219	47.79	0.21	
	รวม	221	48.10		
ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.10	0.05	1.33
	ภายในกลุ่ม	219	8.26	0.03	
	รวม	221	8.36		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.13	0.06	1.00
	ภายในกลุ่ม	219	14.62	0.06	
	รวม	221	14.76		

จากตาราง 7 แสดงว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวม และ รายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 8 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตาม โปรแกรมวิชา โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F
ด้านเป้าหมายทางอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.02	0.01	0.82
	ภายในกลุ่ม	229	3.12	0.01	
	รวม	231	3.14		
ด้านการมีความรู้ในลักษณะของอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.12	0.26	0.25
	ภายในกลุ่ม	229	57.13	0.24	
	รวม	231	57.25		
ด้านเหตุผลในการเลือกอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.87	0.93	1.97
	ภายในกลุ่ม	229	50.74	0.22	
	รวม	231	51.61		
ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.28	0.14	3.83*
	ภายในกลุ่ม	229	8.46	0.03	
	รวม	231	8.76		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.10	0.53	0.79
	ภายในกลุ่ม	229	15.37	0.67	
	รวม	231	15.47		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 แสดงว่า นักศึกษาที่เลือกโปรแกรมวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่เลือกโปรแกรม วิชาต่างกัน มีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ในการทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับทางสถิติจะใช้การเปรียบเทียบพหุคูณโดยวิธีการ ของ เชฟเฟ่ (Scheffe ' s test)

ตาราง 9 ผลการทดสอบเป็นรายคู่ค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ จำแนกตาม โปรแกรมวิชา

โปรแกรมวิชา	$\bar{X}$	นิเทศศาสตร์	บริหารธุรกิจ	การจัดการทั่วไป
		3.22	3.23	3.31
นิเทศศาสตร์	3.22	-	0.01	0.09*
บริหารธุรกิจ	3.23	-	-	0.08
การจัดการทั่วไป	3.31	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 แสดงว่า นักศึกษาที่เลือกโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป มีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ เห็นด้วย มากกว่า นักศึกษาที่เลือกโปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 10 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ
คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตาม อาชีพผู้ปกครอง โดยรวมและรายด้าน

ความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F
ด้านเป้าหมายทางอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.11	0.02	1.59
	ภายในกลุ่ม	219	3.03	0.01	
	รวม	221	3.04		
ด้านการมีความรู้ในลักษณะของอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.79	0.35	1.40
	ภายในกลุ่ม	219	55.45	0.24	
	รวม	221	57.25		
ด้านเหตุผลในการเลือกอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.38	0.27	1.38
	ภายในกลุ่ม	219	50.23	0.22	
	รวม	221	51.61		
ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.19	0.03	0.98
	ภายในกลุ่ม	219	8.54	0.00	
	รวม	221	8.74		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.43	0.03	1.27
	ภายในกลุ่ม	219	15.04	0.06	
	รวม	221	15.47		

จากตาราง 10 แสดงว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 11 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตาม การศึกษาของผู้ปกครอง โดยรวม และ รายด้าน

ความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ	แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F
ด้านเป้าหมายทางอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.00	0.00	0.24
	ภายในกลุ่ม	229	3.13	0.01	
	รวม	231	3.14		
ด้านการมีความรู้ในลักษณะของอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.80	0.40	1.63
	ภายในกลุ่ม	229	56.45	0.24	
	รวม	231	57.25		
ด้านเหตุผลในการเลือกอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.23	0.61	1.81
	ภายในกลุ่ม	229	50.38	0.22	
	รวม	231	51.61		
ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.04	0.02	0.59
	ภายในกลุ่ม	229	8.70	0.03	
	รวม	231	8.74		
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.17	0.08	1.32
	ภายในกลุ่ม	229	15.30	0.06	
	รวม	231	15.47		

จากตาราง 11 แสดงว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

บทที่ 5

สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยในครั้งนี้ เป็นการศึกษาความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ซึ่งผู้วิจัยได้ลำดับขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ภาคปกติ ชั้นปีที่ 4 ที่ศึกษาอยู่ในโปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป และโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ในด้านเป้าหมายทางอาชีพ ด้านการมีความรู้ในลักษณะของอาชีพ ด้านเหตุผลในการเลือกอาชีพ และด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ
2. เพื่อเปรียบเทียบ ความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา ภาคปกติ ชั้นปีที่ 4 ที่ศึกษาอยู่ในโปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป และโปรแกรมวิชานิติศาสตร์คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรีใน 4 ด้าน จำแนกตาม คณะแผนกเรียน โปรแกรมวิชา อาชีพของผู้ปกครอง และการศึกษาของผู้ปกครอง

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาและการแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา ตลอดจนเป็นข้อมูลที่จะแสดงให้เห็นถึงโอกาสของความเป็นไปได้ในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนที่จะมุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความสามารถ และพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตให้พร้อมที่จะก้าวไปประกอบอาชีพได้ตามความต้องการ นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางให้สถานศึกษา หรือบุคลากรผู้มีหน้าที่แนะแนวอาชีพ ได้พิจารณาปรับปรุงงานแนะแนวอาชีพในสถานศึกษา ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของบุคคลและสังคมต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาภาคปกติที่ศึกษาอยู่ในคณะวิทยาการจัดการ ชั้นปีที่ 4 ใน 3 โปรแกรมวิชา คือ โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป และโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ ที่ได้ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ของสถาบันราชภัฏเพชรบุรี รวมจำนวนทั้งสิ้น 402 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาภาคปกติ ที่ศึกษาอยู่ในคณะวิทยาการจัดการ ชั้นปี 4 ใน 3 โปรแกรมวิชา คือ โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป และโปรแกรมวิชาวิทยาศาสตร์ ที่ได้ลงทะเบียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2545 ของสถาบันราชภัฏเพชรบุรี ได้มาจากการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง จากวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง 232 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อศึกษา ความคิดเห็นของนักศึกษา โดยแบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นข้อคำถามเกี่ยวกับคะแนนเฉลี่ยสะสม โปรแกรมวิชา อาชีพผู้ปกครอง และการศึกษาของผู้ปกครอง ซึ่งเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา จำนวน 38 ข้อ มีลักษณะ 2 ประการ คือ แบบจัดอันดับ (Ranking) ข้อที่ 1 – ข้อที่ 4 และแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ของลิเคิร์ท ข้อที่ 5 – ข้อที่ 38 เพื่อสอบถามระดับความคิดเห็นตามกรอบแนวคิดของการวิจัย ซึ่งสอบถามใน 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านเป้าหมายทางอาชีพ
2. ด้านการมีความรู้ในลักษณะของอาชีพ
3. ด้านเหตุผลในการเลือกอาชีพ
4. ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ

การกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนของตัวเลือกในแบบสอบถาม ข้อที่ 1 – ข้อที่ 4 ผู้วิจัยได้พิจารณาคำตอบ ดังนี้

เลือกอันดับ	1	=	5	คะแนน หมายถึง	นักศึกษามีความเห็นด้วยมากที่สุด
เลือกอันดับ	2	=	4	คะแนน หมายถึง	นักศึกษามีความเห็นด้วยมาก
เลือกอันดับ	3	=	3	คะแนน หมายถึง	นักศึกษามีความเห็นด้วยปานกลาง
เลือกอันดับ	4	=	2	คะแนน หมายถึง	นักศึกษามีความเห็นด้วยน้อย
เลือกอันดับ	5	=	1	คะแนน หมายถึง	นักศึกษามีความเห็นด้วยน้อยที่สุด

สำหรับการกำหนดค่าคะแนนน้ำหนักของตัวเลือกในแบบสอบถามข้อที่ 5 – ข้อที่ 38 ผู้วิจัยได้พิจารณาคำตอบ ดังนี้

5	คะแนน	หมายถึง	นักศึกษามีความเห็นด้วยมากที่สุด
4	คะแนน	หมายถึง	นักศึกษามีความเห็นด้วยมาก
3	คะแนน	หมายถึง	นักศึกษามีความเห็นด้วยปานกลาง
2	คะแนน	หมายถึง	นักศึกษามีความเห็นด้วยน้อย
1	คะแนน	หมายถึง	นักศึกษามีความเห็นด้วยน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอนหนังสือแนะนำจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ถึงอธิการบดี สถาบันราชภัฏเพชรบุรี เพื่อขออนุญาตแจกแบบสอบถามแก่นักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกนักศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง เมื่อวันที่ 25 - 27 กันยายน 2545

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยกระทำการประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ โดยนำข้อมูลทั้งหมดในแบบสอบถามมาวิเคราะห์มีรายละเอียดดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามในด้านคะแนนเฉลี่ยสะสม โปรแกรมวิชา อาชีพผู้ปกครอง และการศึกษาของผู้ปกครองของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และคำนวณหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยการคำนวณหาค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. ทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ตามตัวแปร คือ คะแนนเฉลี่ยสะสม โปรแกรมวิชา อาชีพผู้ปกครอง และการศึกษาของผู้ปกครอง สถิติทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม (One – Way Analysis of Variance) และทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ โดยใช้แบบทดสอบของ (Scheffe's test)

สำหรับการแปลผลค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการคำนวณ ข้อคำตอบที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับของ ลิเคิร์ทนั้น ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์แปลความผลตามช่วงคะแนนต่าง ๆ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00	หมายถึง	นักศึกษามีความเห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49	หมายถึง	นักศึกษามีความเห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49	หมายถึง	นักศึกษามีความเห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49	หมายถึง	นักศึกษามีความเห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 1.49	หมายถึง	นักศึกษามีความเห็นด้วยน้อยที่สุด

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี สรุปผลได้ดังนี้

1. สถานภาพของนักศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมอยู่ในระดับปานกลาง (2.0 – 2.5) ศึกษาอยู่ในโปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ ผู้ปกครองประกอบอาชีพอิสระ และผู้ปกครองจบการศึกษาระดับประถมศึกษา

2. นักศึกษามีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวมว่าเห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปรากฏผลดังนี้

2.1. ด้านเป้าหมายทางอาชีพ นักศึกษามีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวมเห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักศึกษาเห็นด้วยมากคือ มีเป้าหมายในการเลือกอาชีพที่ชัดเจนแน่นอน หลังจากท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วท่านจะสมัครงานในอาชีพที่เลือก เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว ท่านต้องการทำงานในหน่วยงานราชการ / รัฐวิสาหกิจ และประสงค์จะไปทำงานที่ภูมิลำเนาเดิม ข้อที่นักศึกษาเห็นด้วยน้อยคือ เมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว ท่านต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ประสงค์จะไปทำงานที่ต่างประเทศ และประสงค์จะไปทำงานที่สถานที่ใดก็ได้ นอกนั้นเห็นด้วยปานกลาง

2.2. ด้านการมีความรู้ในลักษณะของ อาชีพ นักศึกษามีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวมเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักศึกษาเห็นด้วยปานกลางคือ มีข้อมูลแนวโน้มของตลาดแรงงานในอาชีพที่เลือกให้ศึกษาชัดเจน นอกนั้นคิดเห็นด้วยมาก

2.3. ด้านเหตุผลในการเลือกอาชีพ นักศึกษามีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวมเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักศึกษาเห็นด้วยปานกลางคือ เลือกอาชีพที่จะได้ใช้ความรู้ที่เรียนมามากที่สุด มีเกียรติสังคมยอมรับนับถือและยกย่อง มีโอกาสได้ไปศึกษาดูงานต่างประเทศ มีอำนาจมาก ได้สืบทอดกิจการของครอบครัว และ เลือกอาชีพเพราะเห็นมีบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพนั้น ๆ นอกนั้นเห็นด้วยมาก

2.4. ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ นักศึกษามีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวมเห็นด้วยปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่นักศึกษาเห็นด้วยมากคือ เข้าร่วมกิจกรรมชมรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในสถาบันโดยเฉพาะการแนะแนวอาชีพเกี่ยวกับตลาดแรงงาน หรือวันแรงงาน ศึกษาหาความรู้และติดตามข่าวสารรับสมัครงาน เกี่ยวกับอาชีพที่เลือกอยู่เสมอ พัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับอาชีพที่เลือก ศึกษาและเตรียมตัวในการสมัครงานในด้านต่าง ๆ เช่น การกรอกใบสมัคร การสอบสัมภาษณ์ พยายามตั้งใจเรียนเพื่อสอบให้ได้คะแนนสูง ๆ จะได้มีโอกาสหางานทำได้มากขึ้น ได้มีโอกาสทำแบบทดสอบเพื่อเตรียมความพร้อมทางอาชีพด้านความถนัด ได้มีการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในอาชีพที่เลือกเพื่อเตรียมความพร้อมทางอาชีพโดยการฝึกงาน และ การเรียนคอมพิวเตอร์ นอกนั้นเห็นด้วยปานกลาง

3. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จำแนกตาม คณะแผนกเฉลี่ยสะสม โปรแกรมวิชา อาชีพผู้ปกครอง และการศึกษาของผู้ปกครอง ปรากฏผลดังนี้

3.1. นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพโดยรวม และ รายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2. นักศึกษาที่เลือกโปรแกรมวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวม แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่เลือกโปรแกรมวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาที่เลือกโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป มีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ ด้านการเตรียมความพร้อม

ทางอาชีพ เห็นด้วย มากกว่า นักศึกษาที่เลือกโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3. นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4. นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

1. ผลที่ได้จากการศึกษาความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1.1. ด้านเป้าหมายทางอาชีพ นักศึกษามีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวมเห็นด้วยปานกลาง ทั้งนี้เพราะ เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วนักศึกษาไม่ต้องการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ต้องการหางานทำก่อน ต้องการทำงานในหน่วยงานเอกชน และประกอบอาชีพอิสระน้อย เพราะหน่วยงานที่ต้องการเข้าไปทำงานต้องการทำงานในหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ ไม่ต้องการไปทำงานต่างประเทศ หรือไม่เลือกสถานที่ทำงาน ส่วนใหญ่ตั้งเป้าหมายที่จะสมัครงานในอาชีพที่เลือกเอาไว้ ดังที่ เอนดิคอต (Edicott. 1948 : 6) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผนในอาชีพเป็นกระบวนการ (Process) โดยเริ่มจากการที่บุคคลตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องตัดสินใจ อย่างฉลาด ในการเลือกอาชีพที่ตรงกับความเป็นจริง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุณารัตน์ ธรรมมิโกมินทร์ (2513 : บทคัดย่อ) ศึกษาการตัดสินใจเลือกอาชีพของนิสิตปีสุดท้ายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เลือกประกอบอาชีพรับราชการ รองลงมา ได้แก่ทำงานใน องค์การธุรกิจเอกชน รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศ ธนาคาร อาชีพส่วนตัว และอื่น ๆ ตามลำดับ เหตุผลที่นิสิตเลือกประกอบอาชีพรับราชการ คือ มีความมั่นคงดีกว่าอาชีพอื่น ๆ และเหตุผลที่เลือกประกอบอาชีพธุรกิจ คือ รายได้ดี นอกจากนี้ พบว่าอาชีพบิดา มารดา และเพศ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจในการเลือกอาชีพของนิสิต และดังที่ คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (2519 : 8-9) พบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาสังคมศาสตร์ ทำงานในหน่วยงานราชการ ถึง ร้อยละ 74.20 และมีผู้ทำงานในหน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานเอกชน ร้อยละ 8.90 และ 16.30 ตามลำดับที่เป็นเช่นนี้ อาจเกิดจากค่านิยมของนักศึกษาที่ไม่ต้องการทำงานในหน่วยงานเอกชน และไม่ต้องการประกอบอาชีพอิสระ เพราะไม่มีเกียรติในสังคม อาชีพไม่แน่นอน ไม่สามารถเลี้ยงชีพได้ตลอด และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวรรณ จงประเสริฐพร (2540 : 77) ศึกษาการวางแผนอาชีพของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาทางธุรกิจ ด้านเป้าหมายของนักศึกษาเมื่อสำเร็จการศึกษาแล้ว พบว่า ส่วนใหญ่ต้องการทำงานก่อนและหาทางศึกษาต่อในภายหลัง

1.2. ด้านการมีความรู้ในลักษณะของ อาชีพ นักศึกษามีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวมเห็นด้วยมาก ทั้งนี้เพราะว่า นักศึกษามีความเข้าใจในลักษณะของงานในอาชีพที่ตนเองเลือกไว้ และได้ศึกษาคูณสมบัติที่เหมาะสมกับอาชีพที่ตนเองเลือกไว้ มีการพัฒนาบุคลิกภาพให้สอดคล้องกับอาชีพที่เลือก และได้ศึกษาข้อมูลแนวโน้มของตลาดแรงงานไว้ชัดเจน ซึ่งนักศึกษามีความคาดหวังว่ามีโอกาสก้าวหน้าในอาชีพที่ตนเองเลือกไว้แน่นอน สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พรชัย ศุภวิไล (2525 : 1) กล่าวถึงสิ่งสำคัญในการเตรียมตัวที่จะไปประกอบอาชีพในด้านต่าง ๆ 3 ด้าน คือ 1) ความรู้ในสาขาที่เรียนมา 2) ลักษณะของอาชีพต่าง ๆ ข้อมูลเกี่ยวกับงาน (job information) 3) เทคนิคต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำงาน

การสมัครงานและการสอบสัมภาษณ์ และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรอนงค์ ลาภภูวนารถ (2529 : 130) ศึกษาการวางแผนเข้าสู่อาชีพของนิสิตนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ พบว่า ด้านความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำ และความรู้ ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพที่ต้องการประกอบอยู่ในระดับมาก ทั้งในอาชีพที่ต้องการประกอบในอันดับที่ 1 , 2 และ 3 ทั้งนี้เนื่องจากอาชีพนิสิตนักศึกษาต้องการประกอบส่วนใหญ่เป็นอาชีพทางด้านวิทยาศาสตร์ ในสายสาขาวิชาที่เรียนมา นิสิตนักศึกษาย่อมมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะงานที่ทำและความรู้ ความสามารถที่ต้องใช้ในอาชีพเป็นอย่างดี

1.3. ด้านเหตุผลในการเลือกอาชีพ นักศึกษามีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวมเห็นด้วยมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่า นักศึกษามีความคิดว่าอาชีพที่เลือกมีรายได้ดี เงินเดือนสูงมาก ต้องเป็นอาชีพที่มีความมั่นคง และเป็นหลักประกันชีวิตมากกว่าอาชีพอื่น ๆ มีโอกาสเลื่อนขั้นได้เร็ว เมื่อต้องการที่จะศึกษาต่อสามารถหาโอกาสศึกษาต่อได้ง่ายมาก เป็นอาชีพที่ต้องใช้ความสามารถพิเศษสูง อาชีพที่นักศึกษาเลือกสามารถแสดงความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ได้ ดังนั้นเป็นเหตุที่ทำให้นักศึกษาเลือกอาชีพที่ตนต้องการซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อุการัตน์ ธรรมมิโกมินทร์ (2513 : บทคัดย่อ) ศึกษาการตัดสินใจเลือกอาชีพของนิสิตปีสุดท้ายในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เลือกประกอบอาชีพรับราชการ รองลงมาได้แก่ทำงานใน องค์การธุรกิจเอกชน รัฐวิสาหกิจ องค์การระหว่างประเทศ ธนาคาร อาชีพส่วนตัว และอื่น ๆ ตามลำดับ เหตุผลที่นิสิตเลือกประกอบอาชีพรับราชการ คือ มีความมั่นคงดีกว่าอาชีพอื่น ๆ และเหตุผลที่เลือกประกอบอาชีพธุรกิจ คือ รายได้ดี นอกจากนี้ พบว่าอาชีพบิดา มารดา และเพศ มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกอาชีพของนิสิต และ นิรมล รุ่งปัจฉิม (2531 : 256-257) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพส่วนใหญ่ของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร พบว่า นิสิตส่วนใหญ่เลือกอาชีพเป็นลูกจ้างเอกชนและคำนึงถึงเหตุผลในการเลือกประกอบอาชีพ ที่ต้องการได้ทำงานเกี่ยวข้องกับคน และการมีโอกาสได้ใช้ความรู้ที่ได้เรียนมามากที่สุด การได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ การได้ใช้ความสามารถพิเศษ รายได้ดีเงินเดือนสูง และมีความมั่นคง ซึ่งเหตุผลสำคัญที่ทำให้นักศึกษาเลือกประกอบอาชีพต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นอาชีพรับราชการ ลูกจ้างเอกชน และอาชีพส่วนตัว ใช้ประกอบการเลือกอาชีพของตนนั้นชี้ให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะและลักษณะเด่นของอาชีพนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ชี้ให้เห็นถึงความเชื่อและความคาดหวังของคนในสังคมต่ออาชีพนั้น ๆ อีกด้วย อย่าง เช่นอาชีพรับราชการซึ่งยอมรับกันว่าเป็นงานมีเกียรติ มีความมั่นคง เป็นงานบริการประชาชนและสังคม หรืออาชีพส่วนตัว เป็นงานอะไรก็แล้วแต่จะมีลักษณะที่ต้องอาศัยความกล้าตัดสินใจ ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และความสามารถอย่างสูง จึงเป็นเหตุผลที่นักศึกษาต้องการเลือกเป็นอาชีพของตนเอง และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อรอนงค์ ลาภภูวนารถ (2529 : 117) ศึกษา การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนิสิตนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตนักศึกษาที่ต้องการทำงานในหน่วยงานภาครัฐบาลให้เหตุผลว่า ความมั่นคงและเป็นหลักประกันชีวิตมากกว่าหน่วยงานอื่น มากที่สุด รองลงมาได้แก่มีโอกาสก้าวหน้าทั้งการศึกษาต่อ หรือไปทำงานต่างประเทศ หรือมีโอกาสเลื่อนขั้นหรือตำแหน่งและสวัสดิการดีตามลำดับ

1.4 ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ นักศึกษามีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวมเห็นด้วยปานกลาง ทั้งนี้เพราะว่าเกิดจากที่นักศึกษาไม่ค่อยได้เข้าร่วมกิจกรรมนอกหลักสูตรที่ส่งเสริมการประกอบอาชีพที่ตนเลือก มีโอกาสทำแบบทดสอบเพื่อเตรียมความพร้อมทางอาชีพด้านสติปัญญา และด้านทักษะอาชีพ นักศึกษาไม่ค่อยได้เพิ่มพูนความรู้ให้กับตนเอง และมีประสบการณ์ในอาชีพที่เลือกเพื่อเตรียมความพร้อมทางอาชีพโดยการเรียนภาษาต่างประเทศน้อย และไม่มีเวลาทำงานนอกเวลาเรียนตาม

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่เลือก เพราะทางสถาบันมีกิจกรรมทางด้านสหนาการมากไป จึงเป็นเหตุให้นักศึกษาขาดความรู้และประสบการณ์ที่ตรงการทำงานในอาชีพที่เลือกไว้ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวรรณ จงประเสริฐพร (2540 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัยเรื่อง การวางแผนอาชีพของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาทางธุรกิจ ด้านการเตรียมตัวเพื่อประกอบอาชีพที่คาดหวังนั้น เจลีย์แล้วพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่เลือกแบบการเรียนประกอบด้วยวิชาเลือกที่เห็นว่ามีประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพในอนาคต และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โรจนา สุขพันธ์ไพฑาราม (2529 : 226) ศึกษาวิจัยเรื่อง การวางแผนอาชีพของนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ด้านการเตรียมตัว และ การสำรวจตนเองด้านอาชีพที่ผ่านมา พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ในคณะมนุษยศาสตร์ ไม่เคยทำแบบทดสอบความถนัด ความสามารถ ความสนใจ หรือบุคลิกภาพมากกว่าประการอื่น ๆ นิสิตส่วนใหญ่ในคณะสังคมศาสตร์ ไม่เคยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับการเตรียมตัวสมัครงานหรือการสอบสัมภาษณ์มากกว่าประการอื่น นิสิตส่วนใหญ่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่ำกว่า 2.0 ไม่เคยมีการพัฒนาบุคลิกภาพให้เหมาะสมกับอาชีพที่ตนปรารถนามากกว่าประการอื่น และนิสิตกลุ่มอื่น ไม่เคยสำรวจอย่างลึกซึ้งเกี่ยวกับงานหลาย ๆ ด้านในแนวอาชีพที่ปรารถนาเป็นส่วนใหญ่

2. ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ด้านเป้าหมายทางอาชีพ ด้านการมีความรู้ในลักษณะของอาชีพ ด้านเหตุผลในการเลือกอาชีพ และด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ จำแนกตาม คะแนนเฉลี่ยสะสม โปรแกรมวิชา อาชีพของผู้ปกครอง การศึกษาของผู้ปกครอง ปรากฏผลดังนี้

2.1. นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมต่างกัน มีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพโดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ไม่ว่านักศึกษาจะมีคะแนนเฉลี่ยสะสมเท่าใดก็ตาม ต้องการพัฒนาทักษะ บุคลิกภาพ ให้เหมาะสมกับอาชีพที่ตนเองปรารถนา ทำความเข้าใจในลักษณะของงานในอาชีพที่ตนเลือก มีความกระตือรือร้น มีการเพิ่มพูนความรู้ให้ตนเองเท่าที่ควร ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ โรจนา สุขพันธ์ไพฑาราม (2529 : 225) ศึกษาการวางแผนอาชีพของนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตามตัวแปรอิสระ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่า นิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมมากกว่า 3.0 มีการวางแผนอาชีพอยู่ในขั้นที่ 2 และต้องการทำงานที่มีความมั่นคงและมีเกียรติ ดังที่สมคิด อิศระวัฒน์ (2532 : 19-20) ได้กล่าวถึง ลักษณะและองค์ประกอบของบุคคลที่มีอิทธิพลต่อการเลือกอาชีพ ดังนี้ ต้องมีความถนัด และสติปัญญา ความสนใจ ค่านิยม บุคคลแวดล้อม เช่น พ่อ แม่ ญาติ ครู นักแนะแนว หรือเพื่อน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ครอบครัว บุคลิกภาพ และการปรับตัว ถิ่นที่อยู่ และค่านิยมในชุมชน ซึ่งรายละเอียดเหล่านี้เป็นส่วนปลีกย่อยเท่านั้น นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน จึงเลือกอาชีพไม่แตกต่างกัน ตามความสนใจ ความถนัด และระดับผลสัมฤทธิ์ที่ได้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาอาชีพไม่ต่างกัน

2.2. นักศึกษาที่เลือกโปรแกรมวิชาต่างกัน มีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาที่เลือกโปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป มีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ เห็นด้วย มากกว่านักศึกษาที่เลือกโปรแกรมวิชานิติศาสตร์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาที่ศึกษาในโปรแกรมการจัดการทั่วไป ได้เข้าร่วมกิจกรรมของสถาบันที่จัดเกี่ยวกับการแนะแนวอาชีพ เกี่ยวกับตลาดแรงงานมาก ศึกษาและติดตามข่าวการรับสมัครงานอย่างต่อเนื่อง ตั้งใจเรียนเพื่อสอบได้คะแนนสูง ๆ จะได้มีโอกาสหางานทำมากขึ้น มีความพร้อมทางด้านการฝึกงาน ต่างจากนักศึกษา

ที่ศึกษาในโปรแกรมนิเทศศาสตร์ จึงทำให้มีความคิดเห็นต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ นิรมล รุ่งปัจฉิม (2531 : 256 – 257) ศึกษาเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพของนิสิต นักศึกษามหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร พบว่า นิสิตนักศึกษา ที่ศึกษาอยู่ในสาขาวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ นิยมเลือกประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สุวรรณ จงประเสริฐพร (2540 : 79) ศึกษา การวางแผนอาชีพของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาทางธุรกิจ พบว่า นิสิตนักศึกษา ที่ศึกษาในสาขาวิชาการบัญชี สาขาวิชาการตลาด สาขาวิชาการเงินและการธนาคาร ส่วนใหญ่ต้องการเป็นผู้ตรวจสอบบัญชี ประกอบอาชีพอิสระ และพนักงานตามลำดับ ซึ่งเป็นการประกอบอาชีพ ที่ตรงกับสาขาวิชาที่ได้ศึกษามา เป็นไปตามความรู้ ความสามารถ และความถนัดในสายอาชีพนั้น ๆ มากที่สุด

2.3. นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพรับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน เกษตรกร ผู้ประกอบอาชีพอิสระ จะมีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพไม่แตกต่างกัน ซึ่งปัจจุบันระบบการเรียนการสอนในสถานศึกษา ทำให้นักศึกษาที่อยู่ในสภาพเดียวกัน กลุ่มเดียวกัน และการเรียนรู้ในสิ่งแวดล้อมเดียวกัน ชอบและสนใจในอาชีพคล้ายกัน และสื่อต่าง ๆ ก็ส่งผล กระทบในนักศึกษาสนใจในสิ่งเดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ธนาภรณ์ ญาณพิทักษ์ (2535 : 71) พบว่า ทักษะติดต่ออาชีพอิสระของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับการเลือกประกอบอาชีพของนักเรียน จึงทำให้ผู้เรียนส่วนใหญ่ สนใจและตัดสินใจเลือกอาชีพของตนเอง และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ สมสมุทร มุ่งสันติ (2539 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการมหาวิทยาลัยอีสานใต้ ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และผลงานวิจัย ของ มารศรี ประสพศิริ (2534 : 112) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนิสิตนักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์ พบว่า นิสิตนักศึกษาที่ อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา ต่างกัน ทำให้นิสิตนักศึกษาต้องการประกอบอาชีพ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นอาชีพของผู้ปกครองไม่มีผลต่อความคิดเห็นในการเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา

2.4. นักศึกษาที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นในการเลือกอาชีพ โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในสังคมปัจจุบัน ระดับการศึกษาของผู้ปกครองที่จบการศึกษาประถมศึกษา มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า และปริญญาตรีขึ้นไป ไม่มีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพของนักศึกษา และในปัจจุบันนักศึกษาต้องการประกอบอาชีพที่ตนเองสนใจและเลือกเองโดยคำนึงถึงรายได้ดี ผลตอบแทนที่ได้รับต้องสูง ความสนใจความสามารถของตนเอง นักศึกษาจึงมีความคิดเห็นเองเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ มารศรี กองเกตุ (2542 : 36) ศึกษาผลการวิจัย ทักษะระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของบิดามารดาที่มีต่อการเลือกประกอบอาชีพของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ระดับการศึกษาของมารดา ไม่มีผลต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน ส่วนระดับการศึกษาของบิดามีผลกระทบต่อการเลือกอาชีพของนักเรียน และยังสอดคล้องกับการวิจัยของ อรอนงค์ ลาภภูวนารถ (2533 : 129) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนิสิตนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์ ที่ว่าไว้ดังนี้ นิสิตนักศึกษาที่ผู้ปกครองจบการศึกษาในระดับต่างกัน และอาชีพของบิดาและอาชีพของมารดาต่างกัน ต้องการประกอบอาชีพที่ไม่แตกต่างกัน และยังไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ เบญจจา จิรภัทรพิมล (2517 : บทคัดย่อ)

ศึกษาเรื่องความมุ่งปรารถนาทาง อาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 และปีที่ 4 ผลการวิจัยที่ว่าไว้ดังนี้ นักศึกษาที่มี บิดามีการศึกษาระดับเดียวกันจะมีความมุ่งปรารถนาทางอาชีพในลักษณะเดียวกันและแตกต่างกันไปจากนักศึกษาที่มีบิดาที่ระดับการศึกษาที่แตกต่างกันออกไป

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. สถานศึกษาควรจัดนักศึกษาออกฝึกงานตามสถานประกอบการที่นักศึกษาให้ความสนใจเพิ่มมากขึ้น
2. นักศึกษาควรมีเป้าหมายในการเลือกประกอบอาชีพที่แน่นอนมากขึ้น
3. ผู้สอนควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ และสำรวจบุคลิกภาพของตนเอง ให้สอดคล้องกับอาชีพที่ต้องการเลือก และสอดคล้องกับตลาดแรงงานเพิ่มมากขึ้น
4. สถาบันควรจัดโครงการฝึกอบรม หรือเพิ่มความสามารถพิเศษให้กับนักศึกษา โดยเชิญผู้รู้ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้มีประสบการณ์ มาพูดคุยกับนักศึกษาในเรื่องของ ทักษะที่ดีต่อการปฏิบัติงาน
5. นักศึกษาต้องเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางสถาบันจัดขึ้น เพื่อเพิ่มโอกาส ทักษะ ความสามารถ นอกหลักสูตรที่สามารถส่งเสริมการประกอบอาชีพได้ และเปิดโอกาสให้นักศึกษา ได้ทำแบบทดสอบ เพื่อเตรียมความพร้อมทางด้านต่าง ๆ เป็นการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ให้นักศึกษา
6. สถานศึกษา หรือฝ่ายงานแนะแนวควรจัดเตรียมข้อมูลแนวโน้มของตลาดแรงงานในอาชีพต่าง ๆ เพื่อให้นักศึกษาที่สนใจและกำลังจะจบการศึกษาได้สามารถศึกษาข้อมูลอย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาตัวแปรอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับความคิดเห็นของนักศึกษาในการเลือกประกอบอาชีพ เช่น ค่านิยม เพื่อน อิทธิพลของเทคโนโลยีใหม่ ๆ
2. ควรศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะดีของนักศึกษาที่มีต่อตลาดแรงงานในปัจจุบันของสถาบันราชภัฏเพชรบุรี
3. ควรจะศึกษา ความพึงพอใจของผู้ประกอบการที่มีต่อคุณสมบัติของนักศึกษาที่จบการศึกษาในสถาบันราชภัฏเพชรบุรี และ สถาบันอื่น ๆ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เฉลิม ศรีผดุง และคณะ.(2533.) **รายงานการวิจัยเรื่อง ความต้องการในการรับราชการของนิสิตนักศึกษา**. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ สำนักงาน กพ. มูลนิธิคอนราด อเดเนาท์.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2541). **เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย** พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพฯ : เทพเนรมิตการพิมพ์.
- ธิดารัตน์ บุญชู. (2528) .“วางแผนอาชีพ: การวางแผนชีวิต,” ใน**รายงานสัมมนาการอุดมศึกษา เรื่อง การอุดมศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์**. หน้า 53 – 55. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธรรมศักดิ์ มีอิสระ.(2530). “การวางแผนอาชีพ, “**วารสารแนะแนว**”. 112 : 32 ; สิงหาคม – กันยายน .
- นิรมล รุ่งปัจฉิม.(2531). **ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพของนิสิตนักศึกษา มหาวิทยาลัยของรัฐในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ ด.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เบญจ จิรภัทรพิมล. (2517). **ความมุ่งปรารถนาทางอาชีพของนักศึกษามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชั้นปีที่ 1 และชั้น ปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์ ด.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- มารศรี ประสพศิริ. (2534). **การวิเคราะห์การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนิสิตนักศึกษาสาขาสังคมศาสตร์**. วิทยานิพนธ์ ด.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- มยุรี สุทธิเลิศอรุณ. (2529). **การเปรียบเทียบลักษณะนิสัยจำแนกตามสาขาวิชาการศึกษา เฉพาะกรณี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ ด.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- เยาวเรศ ไหลอุดม.(2541) . **ปัจจัยประการที่สัมพันธ์กับความต้องการประกอบอาชีพอิสระของนิสิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ**. วิทยานิพนธ์. วิชาเอกการอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- โรจนา สุขพันธ์โพธาราม. (2529). **การวางแผนอาชีพของนิสิตชั้นปีที่ 4 สาขาสังคมศาสตร์ และมนุษย์ศาสตร์ในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. ถ่ายเอกสาร.
- วัชร ฐวดี. (2524). **จิตวิทยาแนะแนวและให้คำปรึกษา**. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์.
- สมคิด อิสระวัฒน์. (2532). **รายงานการวิจัยเรื่อง ลักษณะการตัดสินใจด้านอาชีพของประชาชนซึ่งอยู่นอกกระบบ โรงเรียน**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. ถ่ายเอกสาร.
- สมพงษ์ พลสุตร. (2525).“**การงานและพื้นฐานอาชีพ,**” **วารสารพัฒนาหลักสูตร**.
- สมสมุทร มุ่งสันติ. (2539). **ความคิดเห็นเกี่ยวกับการเลือกประกอบอาชีพอิสระของนักศึกษา คณะวิทยาการจัดการ สหวิทยาลัยอีสานใต้**. วิทยานิพนธ์ วิชาเอกธุรกิจศึกษา กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวรรณา จงประเสริฐพร. (2540). **การวางแผนอาชีพของนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาทางธุรกิจ**. วิทยานิพนธ์ วิชาเอกธุรกิจศึกษา กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

อุณารัตน์ ธรรมมิโกมินทร์. (2513). *การตัดสินใจเลือกของนิสิตปีสุดท้าย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.

วิทยานิพนธ์ ร.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

อรอนงค์ ลาภภูวนาท. (2532). *การวางแผนเข้าสู่อาชีพของนิสิตนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์*. วิทยา

นิพนธ์ ด.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.

Borchard, David C. (1972). "New Choices : Career Planning in a Changing World, "*In Careers*

Tomorrow, The Outlook for work in a changing World. Edited by Edward Carnish. World Future Society.

Calvert, Robert and John E, Steele. (1963). *Planning Your Career*. New York : Mc. Graw – Hill Book Company.

Endicott, Franks.(1948). *Vocational Planning*. Copyright in Great Britain : The International Text book Company.

Ferguson, George A. (1981). *Statistical Analysis in Psychology and Education*. 5 th ed. Tokyo : McGraw – Hill.

Ginzberg, Ek. (1974). *Counseling for Career Development*. Boston : Houghton Mifflin.

Holland John L. (1983). *Making Vocational Choices : a theory of Careers*. New Jersey : Prentice – Hall, Inc.

Krunboltz, John D. and Carl E, Thoreson.(1969). *Behavioral Counseling : Case and Techniques*. Holt, Rinchart and Winston, Inc.

Roe, Anne.(1969). *The Psychology of Occupation*. New York : John Willey and Sons, Inc.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

บันทึกข้อความ

คณะสิ่งแวดล้อม 54
วันที่ 1693
วันที่ 15.09.2545
เวลา 9.30

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5644

ที่ ทม 1012/ 5019

วันที่ 5 กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณะบดีคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวเฉลิมศรี เลาหลักดี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นในการเลือก
อาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สุพรีร์ ลิ้มไทย เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ
อาจารย์สิฏฐากร ชูทรัพย์ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบสอบถามความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา
ภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้
นางสาวเฉลิมศรี เลาหักดี ซึ่งเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็น
อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

๑๑. คณิตศาสตร์

1. เพื่อมีเดอม์ให้ อ. ชัยการ
 ทรัพย์ เมินดู เขียว งาม ทนจากนั้นพอสมควร
 (รองศาสตราจารย์ ภากรณ์ หะวานนท์)

๖๖ แล. เดิม ๗๕ เกาทัณฑ์ นิสิตบ. โท ๑๕๕ คณะบดีบัณฑิตวิทยาลัย

២. គេឃើញមានសត្វ ក្នុង ព្រៃ ក្នុង ទី ពេល ព្រឹក ព្រឹក ព្រឹក ព្រឹក

ពិភពថ្មី

၆၇ ၂၅၈၀၄၄

Original 112 = 07/14/15 15 n. n. 45

15 no 45

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตวิทยาลัย มศว โทร. 5644

ที่ ทม 1012/ 5๕1๕

วันที่ 5 กรกฎาคม 2545

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

เนื่องด้วย นางสาวเฉลิมศรี เลาหมักดี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ เรื่อง “ความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย เป็นคณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ รองศาสตราจารย์อารี พันธุ์มณี และ รองศาสตราจารย์ชูศรี วงศ์รัตนะ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบถามความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญให้ นางสาวเฉลิมศรี เลาหมักดี ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

(รองศาสตราจารย์อานภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย

1. รองศาสตราจารย์ ชุติร์ วงศ์รัตน์

อาจารย์ประจำภาควิชาการวัดผลและ
วิจัยการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. รองศาสตราจารย์ ดร. อารี พันธุ์มณี

อาจารย์ประจำภาควิชาจิตวิทยาการ
แนะแนว คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. อาจารย์ สัญฐานกร ชูทรัพย์

อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารธุรกิจ
คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ภาคผนวก ข
หนังสือขอเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ ทม 1012/ 5990

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๘ สิงหาคม 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวเฉลิมศรี เล่าหักดี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพีร์ ลิ้มไทย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 สาขาวิทยาการจัดการทั่วไป จำนวน 50 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ในระหว่างเดือนสิงหาคม 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวเฉลิมศรี เล่าหักดี ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5726, 5644

โทรสาร. 02-258-4119

ที่ ทม 1012/ 6845

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

๑๐ กันยายน 2545

เรื่อง ขอความร่วมมือเพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดีสถาบันราชภัฏเพชรบุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

เนื่องด้วย นางสาวเฉลิมศรี เล่าหักดี นิสิตระดับปริญญาโท วิชาเอกธุรกิจศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “ความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี” โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุพียรุ ลิมไทย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขออนุญาตใช้สถานที่ และขอให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 4 โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์ การจัดการทั่วไป และบริหารธุรกิจ จำนวน 232 คน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี ในระหว่างเดือนกันยายน 2545

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นางสาวเฉลิมศรี เล่าหักดี ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5731, 5618

โทรสาร. 02-258-4119

ภาคผนวก ค
แบบสอบถาม

แบบสอบถาม
ความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษาภาคปกติ
คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัว ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงใน ☐ หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ปัจจุบันคะแนนเฉลี่ยสะสมของท่าน คือ

☐ ผลการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.0)	☐ ผลการเรียนสูง (2.6 – 3.0)
☐ ผลการเรียนปานกลาง (2.0 – 2.5)	☐ ผลการเรียนสูงมาก (3.0 ขึ้นไป)
2. ท่านเป็นนักศึกษาโปรแกรมวิชาใด

☐ โปรแกรมวิชาบริหารธุรกิจ
☐ โปรแกรมวิชาการจัดการทั่วไป
☐ โปรแกรมวิชานิเทศศาสตร์
3. อาชีพของผู้ปกครองประเภทใด

☐ รับราชการ	☐ เกษตรกร
☐ พนักงานรัฐวิสาหกิจ	☐ ประกอบอาชีพอิสระ
☐ พนักงานเอกชน	☐ ปัจจุบันมิได้ประกอบอาชีพ
4. การศึกษาของผู้ปกครองระดับใด

☐ ประถมศึกษา
☐ มัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า
☐ ปริญญาตรีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นในการเลือกอาชีพของนักศึกษา

ด้านเป้าหมายทางอาชีพ

1. โปรดเรียงลำดับความต้องการของท่านเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้ว โดยให้หมายเลข 1 เป็นความต้องการมากที่สุด และหมายเลข 2, 3, 4 และ 5 เป็นความต้องการรองลงมาตามลำดับ โดยระบุหมายเลขลงใน _____ หน้าข้อความ
 _____ ศึกษาต่อระดับปริญญาโท
 _____ ทำงานก่อนแล้วจึงศึกษาต่อปริญญาโทในภายหลังต่อ
 _____ ทำงานในหน่วยงานราชการ / รัฐวิสาหกิจ
 _____ ทำงานในหน่วยงานเอกชน
 _____ ประกอบอาชีพอิสระ

2. โปรดเรียงลำดับสถานที่ ๆ ท่านประสงค์จะไปทำงานเมื่อสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยให้หมายเลข 1 เป็นสถานที่ ๆ ท่านต้องการไปทำงานมากที่สุด และหมายเลข 2, 3, 4 และ 5 เป็นสถานที่ ๆ ท่านต้องการไปทำงานรองลงมาตามลำดับ โดยระบุหมายเลขลงใน _____ หน้าข้อความ
 _____ ภูมิลำเนาเดิม
 _____ ต่างจังหวัด
 _____ กรุงเทพมหานคร
 _____ ต่างประเทศ
 _____ สถานที่ใดก็ได้

ด้านการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ

3. โปรดเรียงลำดับการสำรวจตนเองในแต่ละด้านโดยการหาโอกาสทำแบบทดสอบเพื่อเตรียมความพร้อมทางอาชีพที่ท่านเลือก โดยให้หมายเลข 1 เป็นการสำรวจตนเองจากการทำแบบทดสอบด้านที่มากที่สุด และหมายเลข 2, 3, 4 และ 5 เป็นการสำรวจตนเองจากการทำแบบทดสอบรองลงมาตามลำดับ โดยระบุหมายเลขลงใน _____ หน้าข้อความ
 _____ สถิติปัญญา
 _____ ทักษะอาชีพ
 _____ ความถนัด
 _____ ความสนใจ
 _____ บุคลิกภาพ

4. โปรดเรียงลำดับการเพิ่มพูนความรู้ และประสบการณ์ในอาชีพที่เลือกเพื่อเตรียมความพร้อมทางอาชีพ โดยให้หมายเลข 1 เป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในอาชีพที่เลือกมากที่สุดและหมายเลข 2, 3, 4 และ 5 เป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในอาชีพรองลงมาตามลำดับ โดยระบุหมายเลขลงใน _____ หน้าข้อความ

- _____ การฝึกงาน
- _____ การเรียนภาษาต่างประเทศ
- _____ การเรียนคอมพิวเตอร์
- _____ การหาอาชีพเสริม
- _____ การทำงานนอกเวลาเรียนในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่เลือก

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องขวามือท้ายข้อความที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน ซึ่งจำแนกออกเป็น 5 ระดับ แต่ละระดับมีความหมายดังนี้

- ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด
- ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยมาก
- ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง
- ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยน้อย
- ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
<u>ด้านเป้าหมายทางอาชีพ</u>					
5. ท่านมีเป้าหมายในการเลือกอาชีพที่ชัดเจนแน่นอน					
6. หลังจากท่านสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีแล้วท่านจะสมัครงานในอาชีพที่เลือก					
<u>ด้านการมีความรู้ในลักษณะของอาชีพ</u>					
7. ท่านมีความเข้าใจในลักษณะของงานในอาชีพที่เลือก					
8. ท่านได้วิเคราะห์หน้าที่ๆ ต้องทำในอาชีพที่เลือกอย่างละเอียด					
9. ท่านได้ศึกษาคุณสมบัติของบุคคลที่เหมาะสมกับอาชีพที่ท่านเลือก					
10. ท่านมีบุคลิกภาพที่สอดคล้องกับอาชีพที่เลือก					
11. ท่านมีข้อมูลแนวโน้มของตลาดแรงงานในอาชีพที่เลือกให้ศึกษาชัดเจน					
12. ท่านพอใจรายได้ที่คาดว่าจะได้รับจากอาชีพที่ท่านเลือก					
13. ท่านได้ศึกษาโอกาสและช่องทางก้าวหน้าในอาชีพที่ท่านเลือก					

ข้อความ	ระดับความคิดเห็น				
	เห็นด้วยมากที่สุด	เห็นด้วยมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อยที่สุด
<u>ด้านเหตุผลในการเลือกอาชีพ</u>					
14. ท่านเลือกอาชีพที่จะได้ใช้ความรู้ที่เรียนมามากที่สุด					
15. ท่านเลือกอาชีพที่มีเกียรติ สังคมยอมรับนับถือและยกย่อง					
16. ท่านเลือกอาชีพที่มีรายได้ดีเงินเดือนสูง					
17. ท่านเลือกอาชีพที่มีความมั่นคงและเป็นหลักประกันชีวิตมากกว่าอาชีพอื่น					
18. ท่านเลือกอาชีพที่มีโอกาสได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งเร็ว					
19. ท่านเลือกอาชีพที่มีโอกาสได้ศึกษาต่อได้ง่าย					
20. ท่านเลือกอาชีพที่มีโอกาสได้ไปศึกษาดูงานต่างประเทศ					
21. ท่านเลือกอาชีพที่มีสวัสดิการมากกว่าทำงานอาชีพอื่น					
22. ท่านเลือกอาชีพที่จะได้ทำประโยชน์ต่อผู้อื่นและสังคม					
23. ท่านเลือกอาชีพที่มีอำนาจมาก					
24. ท่านเลือกอาชีพที่จะได้แสดงความเป็นผู้นำ					
25. ท่านเลือกอาชีพที่จะได้ใช้ความสามารถพิเศษ					
26. ท่านเลือกอาชีพที่ได้ทำงานร่วมกับคนอื่น					
27. ท่านเลือกอาชีพที่ได้แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
28. ท่านเลือกอาชีพที่ไม่ต้องอยู่ภายใต้กฎข้อบังคับที่เข้มงวด ค่อนข้างอิสระ					
29. ท่านเลือกอาชีพที่มีเวลาให้ครอบครัว					
30. ท่านเลือกอาชีพที่เป็นงานที่ทำหายความสามารถ					
31. ท่านเลือกอาชีพที่ได้สืบทอดกิจการของครอบครัว					
32. ท่านเลือกอาชีพเพราะเห็นมีบุคคลที่ประสบความสำเร็จในอาชีพนั้นๆ					

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ	นางสาวเฉลิมศรี เล่าหักดี	
วัน เดือน ปี เกิด	3 ธันวาคม 2514	
สถานที่เกิด	อำเภอเขาย้อย จังหวัดเพชรบุรี	
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	119/36 ถนนราชดำเนิน ตำบลบ้านหม้อ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี 76000 โทร. (032) 426229	
ประวัติการศึกษา	พ.ศ.2527	มัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) โรงเรียนเบญจมเทพอุทิศ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
	พ.ศ.2531	มัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) โรงเรียนพรหมานุสรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี
	พ.ศ.2534	ประกาศนียบัตรวิชาชีพการโรงแรม สถาบันการโรงแรมและการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
	พ.ศ.2538	ปริญญาตรี (ศศ.บ.) นิเทศศาสตร์ (เกียรตินิยมอันดับ 2) สถาบันราชภัฏเพชรบุรี จังหวัดเพชรบุรี
	พ.ศ.2546	กศ.ม. (ธุรกิจศึกษา) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ